

SVARBIOŠ METINĖS

Antanas Dundzila

Artėja metinės, kuriomis visas pasaulis gali džiaugtis: tai 1991 rugpjūčio mėnesio perversmo ir Sovietų Sąjungos žlugimo sukaktis. Jau anksčiau esame rašę apie dažnai net svetimtaučių kartotą tezę, kad sovietų imperijos griuvime Lietuva suvai dino žymų vaidmenį. Šiuo kartu eis kalba apie technologijos įnašą toje pasaulinio mąsto dramoje.

Perversmo metu ir tuoj po jo gan daug buvo rašyta apie atskirus epizodus, pvz., kai namų arešte tupinčiam Gorbačioviui nutraukus telefoną, pastarasis savo paties ir savosios imperijos padėtį sužinojo iš Laisvosios Europos radijo transliacijų ir t.t. Vėliau pradėjo atsirasti apibendrinančių išvadų, teikiamų iš įvairių perspektyvų – jų tarpe įskaitant ir politinę ir karinę.

1991 m. gruodžio mėnesį kompiuterių profesionalų žurnalas, COMMUNICATIONS OF THE ACM, atspausdino stiproką užuomeną apie komunikacijos – ryšių vaidmenį perversmo metu. O šiam straipsniui medžiagą paėmė iš Thomas B. Fowler 1992 pavasarį paskelbto darbo, pavadinto "Ne vien tik pigesnis telefonas: telekomunikacija kaip revoliucinė technologija" (Not Just a Cheaper Phone Call: Telecommunications as a Revolutionary Technology). Autoriaus išvados įdomios, o buvusiųjų pavergtųjų tautų vaikams – reikšmingos, prie širdies.

"Komunizmo žlugimas

Sovietų Sąjungoje bei Rytų bloke ir 1991 m. nepavykęs perversmas tapo pasaulinio mąsto laboratorija, rodančia telekomunikacijos reikšmę", įvade teigia Dr. Fowler. Jis cituoja žymų New Yorko senatorių (ir Lietuvos reikalų gynėjų) D. Moynihan: "Totalitarizmo amžius jau pasibaigė. O dar daugiau ir svarbiau, kad totalitarizmui galimybės gal būti taip pat pasibaigę."

Ar ne 1977 įvykusiame lietuvių Mokslo ir kūrybos simpoziume Algirdas Greimas teigė, kad Lietuvą turėsime tokią, kokią jai kas duos informaciją. Tie žodžiai buvo pasakyti Lietuvai labai tamsiomis dienomis, B. Railos vienos knygos pavadinimą prisimenant, kad "Tamsiausia prieš aušrą". Dabar yra pagrindo teigti, kad komunikacija, t.y. ryšiai, informacija, pasaulyje nepaprastai išplitę ryšių ir informacijos tinklai prisidėjo prie sovietų imperijos nuvertimo.

Dr. Fowler klausia: argi ši technologija atneš pasauliui galutinį laisvės ir demokratijos triumfą? Kategoriskai atsakymo "taip" autorius duoti nedrįsta, kaip jis sako, dėl dviejų priežasčių. Pirmą, yra kraštų, kuriuose sąmoningai gyventojų dauguma pasirenka nedemokratinę tvarką – vienas toks kraštas yra Iranas. Antra, įdiegtai technologijai reikia tam tikro minimalinio tankumo, be kurio ji triumfuoti negali.

(Nukelta į 2 psl.)

Naujai išrinktoji Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdyba. Sėdi iš kairės: Stasys Briedis – vicepirmininkas, Dr. Leonas Kriaučiūnas – pirmininkas ir Petras Buchas – vicepirmininkas. Stovi: Dr. Laima Šimulienė – sekretorė ir Oskaras Krėmeris – išdininkas.

VĖL ATIDARYTA ĮGULOS BAŽNYČIA KAUNE

Birželio mėn. 6 d. buvo atšventinta ir vėl pradėjo veikti Kauno Įgulos bažnyčia, kuri anksčiau buvo vadinama Soboro vardu. Dabar ji bus žinoma kaip šv. Mykolo Archangelo bažnyčia ir jai vadovaus kauniečių labai mylimas kunigas, o kartu ir poetas, Ričardas Mikutavičius.

Šios bažnyčios veiklos atnaujinimo proga, Kaune buvo didžiulė šventė, kurioje dalyvavo Aukščiausios Tarybos pirm. V. Landsbergis, Krašto aps. ministeris A. Butkevičius, kiti aukšti pareigūnai, Krašto apsaugos ministerijos tarnybų, šaulių bei policininkų pulkai, kurie nuo Vytauto Didžiojo paminklo atžygiavo į Nepri-

klausomybės aikštę, kur per šv. Mišias buvo pašventinta Kauno komendantūros vėliava.

Šiose išskilmėse buvo platinama šios bažnyčios klebono kun. Mikutavičiaus naujoji poezijos knyga "Šviesos spalvos", kurią tikintieji gausiai pirkė. Beje, šioje bažnyčioje dabar vyksta pamaldos kiekvieną dieną pietų metu ir jose vieną dieną teko matyti nuostabiai didelį tikinčiųjų skaičių. Nežiū-

rint, kad buvo paprasta diena šv. Mišiose dalyvavo apie 700 žmonių, kurie specialiai renkasi pasiklausyti įdomiai kun. Mikutavičiaus vedamų pamaldų ir pasiklausyti jo prasmingų pamokslų.

Kauno Įgulos bažnyčios atidarymas sutapo su Sekminių švente ir ji buvo ne vien tik katalikų, bet ir visų kauniečių, tikinčiųjų šventė. Tokią gražią šventę Kaunas jau seniai buvo matęs.

Ed. Šulaitis

LIETUVOS NESANTAİKOS PRIEŽASTYS

Antanas Butkus

Lietuvoje seniai praėjo Sąjūdžio steigiamojo seimo ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo vienijanti dvasia. Referendumas dėl prezidento rinkimų ir Valstybės konstitucijos projekto sukėlusios audras dar ir šiandien neatslūgsta. Sunku suprasti kodėl pirmasis referendumas buvo paskelbtas, kai jam norima prasme praeiti buvo labai maža galimybių, nes pagal dar sovietinį įstatymą visi referendume nedalyvaujantys balsai buvo užskaitomi kaip "ne". Tai, gi, nors dalyvavusių referendume balsų dauguma pasisakė už "taip", bendras balsavusių skaičius nebuvo pakankamas, kad būtų priimtas prezidento institucijos įstatymas.

Tiesa, kad referendumo šalininkai žinojo, jog jų tikslas bus sunkiai pasiekiamas, užtai jie norėjo, kad balsavimą už sovietų armijos išvedimą klausimas būtų

sujungtas su prezidento institucijos klausimu. Deja, opozicija laimėjo ir referendumai buvo vykdomi atskirai. Kaip žinoma, už sovietų armijos išvedimą pasisakė piliečių dauguma. Šis faktas dabar yra rimtas argumentas tarptautinėse derybose Helsinkyje ir kitur.

Aukščiausioji taryba (AT) buvo taip suskilusi, kad visi deputatai nebesutillpo vienoje salėje, nors pastaroji yra labai didelė. Pozicija, kuri dabar yra mažumoje, buvo apleidusi posėdžių salę ir posėdžiavo atskirai. Deja iš posėdžių salės išėjusių deputatų tarpe buvo ir AT pirmininkas, kurio vieta, mūsų manymu, buvo stengimasis suvienyti, o ne konfliktą aštrinti. Tiks liai tai apibūdino "Respublika", parašiusi "Viena Respublika – du parlamentai".

Pagaliau dauguma deputatų suprato, kad taip toliau (Nukelta į 3 psl.)

Lietuvos Aukšč. Tarybos pirm. V. Landsbergis ir Krašto Apsaugos min. A. Butkevičius Įgulos Bažnyčios atšventinimo išskilmėse birželio 6 d. Kaune.

Ed. Šulaičio nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• MIN. PIRMININKUI GEDIMINUI VAGNORIUI LIEPOS 14 D. AUKŠČIAUSIOJOJ TARYBOJ BUVO PAREIKŠTAS NEPASITIKĖJIMAS. Posėdyje dalyvavo 110 atstovų. Už nepasitikėjimą balsavo 69 atstovai, o prieš 6. Kiti susilaikė arba buvo išėję iš posėdžio.

Pats G. Vagnorius pradžioje manė, kad jis pareigas eis, kol bus sudaryta nauja vyriausybė. Opozicijos atstovai su tuo nesutiko ir jo pareigas aprėžė tik keliom dienom. Tada G. Vagnorius, surišęs savo aukštesnį atsistatdinimo pareikškimą, kad jis iš pareigų pasitraukia, pareikšdamas, kad jo vieton dabar rinktų naują pirmininką. Pareigas perdavė A. Dobrovolskiui ir išėjo į atostogas.

A.T. pirmininkas V. Landsbergis po ilgesnių tyrinėjimų naujuoju kandidatu į pirmininkus pristatė Aleksandrą Abisovą, 37 m. amžiaus, vyriausybės narį be portfelio, vadovavusį deryboms su rusais dėl kariuomenės išvedimo.

A. Abisovas aptariamas, kaip darbštus, aštraus proto ir greitos orientacijos. Atstovų pasitikėjimą Taryboje gavo ir buvo prisaikdintas kaip ketvirtas ministeris pirmininkas po nepriklausomybės atgavimo. Už jį balsavo 67 atstovai.

• LIETUVOS GENERALINIS PROKURORAS ARTŪRAS PAULASKAS PRANEŠĖ, kad A. Taryboj ir vyriausybėj yra priimta daug neteisėtų nutarimų, kurie ir nurodant jų neteisėtumą, nepanaikinami. Jis taip pat priminė, kad iš buvusių sovietinių pareigūnų, ypač kariuomenės vadovybės, daroma daug neteisėtų pastangų, neprileisti prie Medininkų žudynių bylos užbaigimo, nes tos žudynės atliktos laiminant kariuomenės aukštiems pareigūnams.

• SVETIMOS KARIUOMENĖS išvedimo darybos tarp Lietuvos ir Rusijos komisijų, prasidėjo liepos 20 d. Lietuvos užsienio reikalų ministerijoj. Lietuvos delegacijai, Aleksandrą Abisovą paskyrus ministeriu pirmininku, vadovavo min. Gediminas Šerksnys. Rusijos delegacijos pirmininkas taip pat naujas – Rudolf Aleksej. Apie derybų eigą laukiama pranešimo, nes Vilniaus radijas vėl tyli...

• RUSIJOS KARIUOMENĖS vadai paprašė, kad į Lietuvą būtų leista 1500 naujokų, kurie būtų apmokyti prie Jonaivos esančiame poligone.

Dėl tokio nesiskaitymo, nes B. Jeltsinas Washingtone pasirašė, kad naujokų į Lietuvą nebebus įvedama, Zigmąs Vaišvila, vietoj leidimo, pasiuntė protesto raštą. Taip pat protestuota, kad rusų kariuomenė antroje liepos mėnesio pusėje nori rengti platenės apimties manevrus.

• POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II, PRIIMDAMAS NAUJOJO LIETUVOS AMBASADORIAUS KAZIO LOZORAIČIO PASKYRIMO RAŠTUS, pats pranešė, kad jis priima Lietuvos vyriausybės kvietimą ir Lietuvą lankys 1993 m. rugsėjo mėnesį, Lietuvoje tam svarbiu įvykiu jau pradėta ruoštis.

• DANIJOS KARALIENĖ MARGARITA II dar šį mėnesį ir rugpjūčio pradžioje lankysis Lietuvoje. Ji atvyksta su vyru ir sūnumi – karūnuotu princu. Jos vizito metu numatyta, kad lankysis Vilniaus archikatedroje ir Trakuose. Kol kas nepaskelbtos kitos lankymosi vietos.

• LIEPOS VIDURYJE Lietuvoje lankėsi ypatingai malonūs svečiai – Prancūzijos generalinio štabo delegacija.

Prancūzų delegacijos narys plk. C.H. Morallis pasakė, kad pagrindinis jų atvykimo į Lietuvos sostinę tikslas – surinkti informaciją Prancūzų gynybos ministrui dėl konkrečios pagalbos. Norime, kad karinių ministerijų bendradarbiavimas būtų glaudesnis.

Šiuo metu devyni AT apsaugos tarnybos pareigūnai mokosi Paryžiuje, bendradarbiaujama vidaus reikalų ministerijų lygiu. Vienas Krašto apsaugos ministerijos kariškis tobulinasi Prancūzijoje kaip prancūzų kalbos specialistas. Kitas išvyks mokytis 1993 m. sausio mėnesį. Lietuvos karininkams numatytos vietos Prancūzijos karo akademijose.

• AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS POSĖDŽIŲ SALĖJE BUVO PRISAIKDINTA 17 APYLINKIŲ TEISMŲ TEISĖJŲ. Tai ne naujokai teisėjai, bet jau dirbą tą darbą ir pasibaigus teisėjavimo terminui iš naujo prisaikdinti. Jie A.T. prezidiumo rasti tam darbui tinkami.

Priesaikos tekstas nepaskelbtas, bet jis, matyt, kompromisinis, nes kalba tik, kad "savo elgesiu nepakenks teisėjo vardui".

Dabar dar pranešta, kad liepos antroje pusėje buvo baigti visos Lietuvos teisėjų, kurių galiojimai buvo pasibaigę, iš naujo atlikti prisaikdinimai.

• Į ATSISTATYDINUSIO KAUNO MIESTO MERO V. ČIURNINSKO VIETĄ buvo atsiradę 4 kandidatai: R. Vasiļauskas, J. Kalėda, A. Račkauskas ir J. Tarilas. Pirmiesiems dviem kandidatams atsisakius, liko du ir už juos buvo balsuojama. Balso teisę turėjo 92 Kauno miesto atstovai. Buvo išrinktas Arimantas Račkauskas gavęs 52 balsus. Jis iki šiol buvo miesto tarybos pirmininko pavaduotojas.

Naujai išrinktasis meras jau yra trečias po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Atsimerant ir pirmąjį didžiausią Lietuvos miestą – Vilnių, ten merai dar dažniau keičiasi. Daugiausia keičiasi dėl miestų sunkių ekonominių sąlygų tvarkymosi.

Birželio 16 d. dalinta Washingtone demonstruojant prie Rusijos pasiuntinybės. Karikatūros autorius estas

JŪS ESAT NEPRIKLAUSOMI DABAR, TAI KO DAR NORIT DAUGIAU?

SVARBIOS METINĖS

Antanas Dundzila

(Atkelta iš 1 psl.)

Čia pavyzdžiu būtų Kinija ir jos 1989 m. Tiananmen aikštės tragedija; ten perversmas irgi išizibė, tačiau buvo uždara laikomos kiniečių kariuomenės sužlug-

dytas.

Antrajai priežasčiai paliustruoti autorius pateikia įdomią lentelę iš kompiuterių ir komunikacijos statistikos pasaulio:

Priemonės	JAV	V. Europa	R. Europa	SSR	Kinija
Telefonų / žmogui	0.96	0.59	0.16	0.13	0.01
Televiz. / žmogui	0.90	0.41	0.30	0.35	0.03
Kompiut. / žmogui	0.20	0.07	0.002	0.002	0.0004

Lyginant Sovietų Sąjungos ir Kinijos skaičius, matyti, kad čia skelbiamausi susižinojimo, informacijos apdorojimo, žinių perdavimo prietaisais kiniečiai yra bent 10 kartų atsilikę nuo sovietų. Spėtina, kad gal dėl to ir 1989 m. Kinijos įvykiai visai kitaip pasibaigė.

Grįžtant prie 1991 m. rugpjūčio Maskvoje, autorius daro išvadą, kad perversmo vadai tebegyveno 1950 m. komunikacijos technologijos mentalitetu ir visiškai nesuprato, nepajuto krašte veikiančio, nuo Maskvos valdžios nepriklausomo susižinojimo tinklo. Tas tinklas pasirodė esąs geresnis ir efektingesnis už "oficialų", valdžios rankose esantį. Per 24 valandas tas žmonių rankose esantis tinklas apėmė visą kraštą, juo buvo palaikomi tarpusavio ryšiai, ryšiai su užsieniu. Tas tinklas pasirodė toks tankus, kad valdžia jo nebegalėjo sukontroliuoti.

Žvelgiant į pačią technologiją pasidaro aišku, kad tankiai sumegzti komunikacijos tinklo siūlai garantuoja politinės santvarkos bejėgiškumą bet kokią valdžiai ne-

pageidaujamą padėti kontroliuoti. Kaip kad bet koki miestą galima pasiekti daugybę vieškelį bei kelių, taip komunikacijos tinkle bet koks adresatas nepriklausomai nuo vienos viešlės bei prie tos viešlės su žirkėmis stovinčio, valdžios pastatyto policininko.

1977 m. išgirstas, tada logiškai ir net grąsinančiai nuskambėjęs A. Greimo teigimas šių įvykių ir šios technologijos šešėlyje mūsų nebebaugina. Praktiškai žiūrint, informacijos perdavimas yra labai pigus ir visiems prieinamas. Kas penkmetis ar dešimtmetis jo kaina vis krinta, jis darosi vis prieinamesnis.

Ar vis greičiau įsibėgėjanti komunikacijos revoliucija neša kokius nors pavojus ir Amerikai, tam kraštui, kuris tą technologiją išvystė ir ją puoselėja? Dr. Fowler mano, kad gali. Stabilus, prieš pusšimtį metų surežisuotas gyvenimas yra verčiamas keistis per pramonę, prekybą, per visuomeninę aplinką. Galimas dalykas, kad, kol išmoksime prisitaikyti, net Amerikos ekonominio gyvenimo standar-

MIRĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

Beveik baigiant šį Dirvos numerį redaguoti gavome iš savo bendradarbio Antano Dundzilos pranešimą, kad širdies smūgio ištiktas liepos 22 d., ligoninėje, mirė rašytojas Antanas Vaičiulaitis, sulaukęs 86 m. Jo mirtimi netekome vieno iš įdomiųjų rašytojų, brandaus beletristo, dailaus lietuviško sakinio kūrėjo.

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Adomaitis J., Canada	10.00
Bernotas B., Cleveland	5.00
Grigas C., Salinas	10.00
Juška J., Chicago	5.00
Latvėnas R., Culver C.	5.00
Mažeika A., Marina Del Rey	20.00
Mikonis J., Richmond Hts.	10.00
Degutis V., Cleveland	10.00
Memories of Lith., Waterbury	5.00
Venclauskaitė D., Wolcott	20.00
Bortkevičius J., N. Brwk.	10.00
Macijauskas B., Sunny H.	20.00
Gedvilienė B., Willowick	5.00
Kavaliūnas A., Cleveland	5.00
Steponis B., Seven Hills	20.00
Orantas J.M., Roseville	10.00
Ašminas J., Livonia	15.00
Rašytinis E., Detroit	20.00
Gepneris J., Union Pier	5.00
Kamantas V., Grand Rpd.	20.00
Šulas Pr., Portage	10.00
Nasvytis E., Northbrook	20.00
Kasis J., Orland Pk.	20.00
Dundzila D., Clarendons	20.00
Barnus L., Chicago	15.00
Paulius S., Chicago	10.00
Undraitis J., Chicago	5.00
Budreckas L., Chicago	15.00
Paliulionis Br., Cicero	10.00
Povilaitis J., Omaha	10.00
Glodenis J., Los Angeles	20.00
Milkovaitis K., Yorba Linda	10.00
Jackus B., Canada	10.00
Stungevičius L., Canada	10.00
Kisieliū R., Somerville	20.00
Aleksandrūnas V., Glendale	50.00
Eymontt M., Cherry Hill	20.00
Ramanauskas J., Metuchen	20.00
Rastienienė E., Woodhaven	10.00
Banyas P., Juno Beach	5.00
Mackiala D., Gulfport	20.00
Maželis P., Los Angeles	20.00
Reivydas L., Los Angeles	20.00
Gricius K., Santa Monica	10.00
Kronas E., Canada	20.00
Švarcas R., Bradford	20.00
Bartušis C., Willingboro	10.00

Visiems aukotojams

nuoširdžiai dėkojame

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

tas kris. Skaitant tokį teigimą ir matant Amerikos ekonominio, visuomeninio gyvenimo dabartinę krizę, Dr. Fowler įspėjimas atrodo visai realiai.

Bet grįžkime prie esminės šių metinių temos. Praslinko metai, kai pastipo Sovietų Sąjungos grobuoniška meška. Tad metines su džiaugsmu minėkime, šokime ir dainuokime. Po tamsiosios nakties išaušo ta Br. Railos knygos pavadinimo aušra. Tiesa, stovime šlapioje, rasotoje žolėje, šlapios šala Lietuvos basos kojos... Bet pagaliau bent šviesu! (1992-VII-6)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cts.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Atskiuro numerio kaina 65 centų •
Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtina išreikšti redakcijos nuomonę
• Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

VASARIO 16-TOS GIMNAZIJOS ATEITIES PERSPEKTYVOS

[paklausimus atsako Vokietijos Lietuvių Bendruomenė]

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ateina į gimnaziją laisvą, kartais ir telefonu klausama, ar nenumatoma gimnazijos uždaryti arba perkelti ją į Lietuvą. Kad nereikėtų kiekvienam atskirai atsakinėti, siunčiame bendrą atsakymą visiems per "Informacijas".

Pirmausia, Lietuvos nepriklausomybė nėra dar taip labai įtvirtinta. Dar tebėra joje okupacinė kariuomenė, dar gali Lietuvoje ji sukelti įvairių suirucių, dar gali būti ir naujų pabėgėlių, kuriems mūsų gimnazija būtų labai reikalinga.

Paskui klausimas, ar daug Vokietijos lietuvių norėtų šiuo metu savo vaikus siųsti mokytis į Lietuvą. Ne vien dėl materialinių sąlygų, kurios sunkios, bet jau vien dėl to, kad mokyklų sistema šiuo metu tebėra keičiama, dar nenusistovėjusios programos. Praeis nemaža metų, kol Lietuvoje bus pasiektas vakarietiškas mokslo lygis. Ypač sunku Lietuvoje išmokyti užsienio kalbas, išskyrus rusų kalbą.

Vokietija ir kitos Vakarų valstybės išėjo Lietuvoje vidurinio mokslo nepripažįsta.

Kaip tik todėl paskutiniu metu mūsų gimnaziją lanko Lietuvos moksleiviai, kurie nori čia išlaikyti brandos egzaminus, kad galėtų Vokietijoje studijuoti.

Be to, labai svarbu mums išeivijoje išsiauginti jaunimą, nepakirstomis šaknimis. Dėl tos priežasties visų tautų išeiviai buriasi į centrus, į kolonijas ir visomis jėgomis stengiasi išlaikyti savo kultūrą, kalbą bei papročius. Mūsų pabėgėliai po antrojo pasaulinio karo didelėmis pastangomis įkūrė šią gimnaziją, kad lietuvių jaunimas visada turėtų galimybės mokytis gimtosios kalbos. Ši gimnazija

išaugo į Vokietijos, beveik jau ir į Europos lietuvių centrą: čia įsikūrusi Vokietijos lietuvių bendruomenės būstinė, Lietuvių kultūros institutas, vyksta posėdžiai, suvažiavimai, koncertai, Studijų savaitės, parodos. Kodėl tad turėtume griauti savo pirmtakų pradėtą darbą. Juk visa tai dar ilgai bus reikalinga.

Mūsų mokyklos uždarymas vokiečių valdžiai šiais taupymo laikais būtų itin parankus ir laukiamas. Tačiau jie nekalba apie gimnazijos uždarymą, o mes galime lengvai įsivaizduoti, kiek nuostolio patirtume, patys ją uždarę.

Lietuva ir Vokietija ypatingai intensyviai vysto tarpusavio ryšius. Kiekvienas lietuviškai ir vokiškai gerai kalbantis žmogus tiek Lietuvai, tiek Vokietijai labai reikalingas. Tačiau su kalbomis reikalingas ir vakarietiškas mentalitetas. Reikia pasakyti, kad gimnazijoje besimokantys Lietuvos jaunuoliai, bendraudami su Vakarų jaunimu, turi galimybės neskausmingai keisti savo mąstyseną.

Yra aišku, kad Lietuvai atgavus nepriklausomybę, mums sumažės darbų ir uždavinių. Tuo reikia džiaugtis. Tačiau reikia būti budriems ir toli numatantiems. Dauguma išeivijos lietuvių ir toliau liks išeiviams. Todėl savo struktūras svetimoje šalyje reikia saugoti ir stiprinti, kad mūsų gyvenimas svetur būtų, kiek įmanoma, kokybiškesnis ir kad galėtume išauginti savo jaunimą lietuviškai ir demokratine dvasia.

Šiuo laišku galbūt atsakysite daugeliui rūpimu klausimu. Taigi Vasario 16-osios gimnazija veiks ir toliau, ir, kaip visada, naujais mokslo metais sveikins mokinį iš įvairių pasaulio šalių.

VLIKo iškilmingam posėdyje Vilniuje 1992 gegužės 30 d. Pirmoj eilėj iš kairės dr. E. Armonienė, dr. D. Krivickas, p. Bobelienė, A.T. pirmininkas V. Landsbergis, dr. K. Bobelis ir min. pirm. G. Vagnorius.

(Atkelta iš 1 psl.)

neįmanoma dirbti ir todėl paskelbė naujus Seimo rinkimus. Jeigu AT pavyks suderinti procedūras, rinkimai įvyks dar šį rudenį. Sutarta, kad bus renkama pusė kandidatų iš partijų sąrašo, o kita pusė iš partijoms nepriklausančių. Čia kairiesiems padaryta didelė nuolaida, nes jų tarpe yra žymiai geriau organizuotų komunistų partijos narių.

– SAKOTE, LIETUVA JAU NETARYBINĖ?

LTSR tarybinėje Klaipėdoje vyriausiojo prokuroro buvo komunistas Ignas Laucius. Dabar jis irgi vyriausiasis prokuroras. Buvęs liaudies teismo pirmininkas komunistas Juozapas Surblys dabar yra Klaipėdos teis mo pirmininkas. Su Klaipėdos KGB viršininku V. Stropumi į vieną dūdą pūtė Ignas Laucius ir Juozapas Surblys ir jiems dirigavo LKP Klaipėdos miesto komitetas – taip rašo kultūros ir politikos metraštis "Jūra ir Krantas".

Apie dabartinę nesantikos ir aistrų situaciją labai vaizdžiai rašo Jonas Aistis: "nėra kaltės, kurios žmogus negalėtų atpirkti". Jis teigia, kad kerštas yra nesamone, kai pačiam keršytojui jis nėra naudingas. O situacija Lietuvoje yra panaši. Kerštas neturi nei teisės, nei teisėtumo. Juo naudojasi tik menkos moralės žmonės ir nusikaltėliai. Tebėgyvenama okupacijos padariniuose. Okupacija atėjo iš lauko, o ne iš vidaus. Rusams rūpėjo sukompromituoti pačią partiją tautos akyse, ne vien "buržuazinę" kliką. Tautai nusikalto ne kolektyvas, bet atskiri nusikaltėliai. Mūsųose, deja, tas faktas dar nėra visuotinai suprantas ir užtad su dideliu nepasitenkinimu ir įtarinėjimu žiūrima į visus okupaciją išgyvenusius tautiečius. Be sąlyginis valdžios troškimas prie to proceso labai daug prisideda, o taip pat ir sunkios ekonominės sąlygos. Kova už būvį, net už sotesnį

LIETUVOS NESANTAİKOS PRIEŽASTYS

duonos kasnį, žmones užgrūdina ir jų sąžinę skriaudžiamųjų atžvilgiu aptildo. Šioje situacijoje labai praverstų gerai įsiminti Jono Aisčio pagrindinę mintį, kad nėra kaltės žemėje, kurios žmogus negalėtų atpirkti, tik reikia nusikaltusiems sudaryti sąlygas pilnai reabilituotis.

– LIETUVOS MOKYKLA OKUPACIJOS METAIS

Ji išgyveno didelę krizę, tad ji negali pasikeisti vienu pluksnos brūkštelėjimu – sa ko Kultūros ir švietimo ministerijos Mokyklų departamento direktorė profesorė Vanda Zaborskaitė.

Mokyklos reforma – tai procesas ir ne trumpas. Tikimasi, kad iki 2000-ųjų metų bent iš organizacinės pusės reforma būtų įvykdyta, kad turėtume visų dalykų naujus vadovėlius.

Lietuvos švietimas, ieškodamas naujų impulsų, orientuojasi į Vakarų Europos mokyklą, laisvą ir demokratišką mokymo ir auklėjimo sistemą, kurioje ir mokinys ir pedagogas turi didelės pasirinkimo galimybes.

Dabartinė mokymo sistema tebėra labai unifikuota. Tebėra sovietmečio laikų fasadinės kultūros reliktas: visi turi baigti mokyklą. Dabartinė Lietuvos teorinė nuostata tokia: mokykla sudaro sąlygas įgyti mokslą. Vaikas mokosi iki 16 metų, bet tai nereikia, kad jis būtų baigti mokyklą. Mokyklos nebaigusius, reikia siekti sustiprinto darbinio auklėjimo mokyklas. Nepažangus moksleivis klie do visam klasės darbui.

Dabar Lietuvoje steigiamos gimnazijos. Jose bus didesni reikalavimai, jas baigusieji gaus geresnį išsilavinimą, bus geriau pasiruošta studijoms, bet neturės jokių privilegijų. Bus laikomi keliamieji egzaminai, jų neišlaikę mokiniai turės pereiti į bendrąją mokyklą.

Nuo naujų mokslo metų

įvedamas etikos kursas. Vaikai galės pasirinkti tikybą arba etiką, tai dorovinis auklėjimas, remiantis krikščioniškąja etika. Bus mokoma elgesio kultūros. Tai integralinė vaiko ugdymo dalis, kuri dabar Lietuvoje bene labiausiai apleista.

– PAGUNDA KITAME LAIDO GALE

Stepas Kalvinas rašo, kad Vakarų pasaulio pramogų ir paslaugų įvairovė į Lietuvą atkeliavo. "Call girl" paslaugas teikiančių merginų firmų jau yra ir Vilniuje. Vienos jų turi nuolatinius klientus, kitos dar tik reklamuoja labai atsargiai, bet viliojančiai teikiamas paslaugas, pavyzdžiui "Gerbiamas pone, jauna, žavi mergina – gidė – palydovė lydės jus visur ir visada pagal Jūsų pageidavimą. Jums tereikia paskambinti telefonu Vilniuje bet kurio paros laiku..."

– RAMUNĖ VAITONINĖ
"DIENOVIDYJE"
KLAUSIA, KODĖL IŠEIVIAI NEGRĮŽTA?

Lietuva laisva. Pasiilgtoji Tėvynė atvėrė savo vartus kažkada išskridusiems. Tik jie negrįžta. Dėl to yra keletas priežasčių: šeima, nutautėjimas, materialinės, profesinės ir susivienijimo problemos. Mišrios šeimos, nutautėjimas ir materialinės sąlygos – patys didžiausi kliuviniai. O jauniems profesionalams darbas savo srityje ir darbo sąlygos bei atlyginimas taip pat faktoriai, kurie veikia sugrįžimo nenaudai.

Jeigu būtų suorganizuota gera stažavimo sistema, pagal kurią profesionalai galėtų bent laikinai sugrįžti į Lietuvą ir pagal savo sugebėjimus atiduoti tėvų žemei sąvają duoklę – manau, kad daugelis tuo pasinaudotų. Tik kas tokią programą suorganizuos? Nebent Lietuvių Bendruomenė glaudžiai bendrabarbiaudama su Lietuvos Vyriausybe?

NEŽINOMO LIKIMO KELIAIS...

Juozas Prikockis

3

Mes gyvenome atviru tikėjimu, o mano draugas Michelis "kombinavo". Pirmiausia jis bandė išsivaduoti tiesioginiu pareiškimo rašymu prokuratūrai per kalėjimo administraciją. Jis esąs nekaltas, suimtas per nesusipratimą ir dabar kenčias visiškai nereikalingai. Prašo byla peržiūrėti ir Michelį paleisti į laisvę. Jis mokėjo rusų kalbą ir pareiškimą rašė rusiškai.

Tačiau jo balso niekas neišgirdo. Michelis pasiliko už grotų. Tada jis pradėjo badauti. Atneša duoną – jis neima, duoda sriubos – atsisako. Tik kartas nuo karto išgeria po truputį virinto vandens. Per kokią savaitę laiko Bergzonas taip nusilpo, jog nebegalėjo paeiti. Jis gulėdavo ant grindų po narais, iš savo guolio beveik neišlįsdamas.

Kiti kaliniai iš jo juokėsi, o Michelis kentėjo vienas. Nebeturėjo nė vieno draugo. Pradėjome galvoti, kad Bergzonas susirgo protine liga. Tačiau ar iš tikro taip buvo, sunku pasakyti. Atrodo, kad ir badavimas, ir "bepročio" vaidinimas buvo tik savo rūšies manevras, tik viena iš priemonių, siekiant užsibrėžto tikslo.

Iš kameros Michelį išvedė į kalėjimo ligoninę. Daugiau su juo mes ir nebesusitikome. Dar kartą, ir jau paskutinį, Michelį matėme kalėjimo kieme, kai mes buvom išsaukti etapan ir Kirovą turėjome palikti. Du kalėjimo ligoninės sanitarai buvo atvedę Michelį į kiemą (jis vienas paeiti jau nebegalėjo, sanitarai jį laikė už pažastų), kur etapo viršininkas priėmė kalinius pagal sąrašą ir dokumentus.

Matėme Michelį iš tolo, visiškai suvalgusį, vos gyvą. Sunku buvo jį žiūrėti. Tą minutę ir atkakliausio žydų priešų širdyje turėjo gimi užuojautos ir pasigailėjimo jausmai, nes į tokį vaizdą ramiai ir abejingai, juo labiau priešiška – žiūrėti nebegalima. Parodę etapo viršininkui nebegalinti paeiti, taigi ir toliau keliauti kalinį, sanitarai Michelį Bergzoną nuvedė atgal į ligoninę, iš kurios betgi jis vargu beįsėjo.

Labai galimas dalykas, kad Kirovo kalėjime Michelio Bergzono gyvenimo kelionė ir baigėsi. Jei taip, tebūna jam lengva svetima žemėlė. Koks jis bebuvo, kaip Michelis besielgė, vis dėlto jo atminimas pasilieka

mielas. Nežiūrint jo savotiškumo ir originalumo, Michelis Bergzonas turėjo gerą, jautrią širdį ir tam, kuris jo neniekino, jį suprato ir atjautė. Buvo geras žmogus.

Kirove pasiliko ne tik Bergzonas. Kirovo kalėjime pasiliko dar vienas iš mūsų trylikos – tai jaunas vaikinys biržietis. Nei jo vardo, nei pavardės jau nebepamenu. Tai buvo paprastas kaimietis, gal devyniolikos metų amžiaus, beveik nežodžio nemokąs rusiškai. Matyt, jį paliko visiškai atsitiktinai, gal jo dokumentai buvo kur nuo mūsų nusimėtę, neaišku. Labai buvo jo gaila. Kai mes visi su daiktais ėjome kieman, jis pasiliko kameroje svetimųjų tarpe. Jo akys buvo pilnos ašarų. Vaikinys taip pat buvo pasiėmęs savo daiktus ir norėjo išeiti kartu su mumis, bet jo neišsaukė. Daugiau šito nelaimingo jaunuolio niekur nebebuvau susitikęs ir nieko apie jį nesu girdėjęs. Baustas jis buvo, rodos, penkeriais metais.

Kirove mūsų svajonės dar kartą sudužo į kietą realybės uolą. Čia anaipol dar nebuvo mūsų kelionės galas. Rugpiučio devynioliktą, kai daug mūsų draugų iš Marijampolės, Kauno, Vilniaus ir kitų kalėjimų jau buvo grįžę į laisvę, kai Marija, gal būt, dar laukė mažesnių grįžtančio, – mus susodino į traukinį ir išsiuntė į Rytus.

Liūdnai stebėjome svetimąsias sodybas ir laukus pro geležimis apkaltus vagono langus. Vaizdai netraukė akies ir mūsų neramino. Buvo liūdna, neramu ir begaliniai ilgai. Traukinys nešė tolyn nuo tėvynės, nešė į nežinomą ir baisų rytą. Nedainavome, – ne dėl to, kad kaliniams dainuoti draudžiama, bet dėl to, kad ne-galėjome: buvo per daug gaudų.

Štai jau pasiekėme Uralo kalnus. Mūsų traukinys,

nors nežymiai, nepastebimai, pradėjo kilti aukštyne. Vaizdai pradėjo keistis. Matėme ir aukštų kalnų viršūnių, tačiau visa tai mūsų nekiek nedžiugino. Agronomas Duoblys gal labiausiai stengėsi žiūrėti pro langą. Kai prieš mūsų akis iškilo pats aukščiausias kalnas, jis sušuko:

– Žiūrėkite, žiūrėkite, kokia graži viršukalnė! Tokių dar nebuvome privažiavę!

Tačiau jo kalba nė vieno iš mūsų nepakėlė gėrėtis Uralo kalnais, mes glūdėjome savo vietose, nelyginant užguiti šunys būdoje.

– Kam čia tie tavo kalnai įdomūs! Rado kuo stebėtis!

– Vis tiek draugai, juk pirmą kartą matome, – spy-rės agronomas. – O gal ir paskutinį, kas žino?

Anapus Uralo prasideda Azija. Mūsų traukinys, persirites tuos kalnus ir palikęs užpakalį Sverdlovską (buv. Jekaterinburgą, kur nužudytas paskutinis caras), riedėjo begalinėmis Sibiro lygumomis. Sudiev, Europa! Tą valandą, kai pasijutome atsidūrę Azijoje, mus prislėgė dar sunkesnis jausmas. Kur gi mus veža? Ar begrišime kada atgal?

Po dešimties dienų mus išsodino Novosibirske, viename iš didžiausių Vakarų Sibiro miestų. Eidami iš stoties į kalinių persiunčiamąjį punktą, iš tolo matėme Obės upės krantus, miškais apaugusius. Punktas buvo įkurtas nedideliuose mediniuose nameliuose. Tikrojo kalėjimo čia kaip ir nematėme. Čia kaliniai gyveno be galo ankštai, staciai nebū-davo kur atsigulti. Visi kartu Novosibirske mes išbuvo me ligi rugsėjo aštuntos.

Tą dieną etapan išsaukė mūsų šiek tiek visus, išskyrus mokytoją Dauką ir mane. Pamenu, pasivaikščiojimo metu atėjo į kiemą valdininkas su sąrašu ir pradėjo šaukti pavardėmis. Kol šaukė svetimą pavardę, tylėjo me, bet kai pradėjo slebizuoti mūsų šiek tiek, pradėjome jaudintis. Nieko, rodos, daugiau nenorėjome – kad tik neišskirstytų, kad bent būtume visi kartu. Ypač drebėjo tie, kurie nemokėjo rusų kalbos. O tokių mūsų tarpe buvo, tur būt, dauguma.

Išsaukė visus mūsų šiek tiek,

kur iššauktuosius veš, nieko nežinojome. Todėl ten pat kieme atsisveikinome, atsibučiavome, palinkėję vieni kitiems laimės ir gero gyvenimo. Nebemanėme, kad kada nors vėl susitikime.

Draugus iš Novosibirsko išvežė. Išvežė nežinoma kryptimi. Mudu su Povilu likome svetimųjų tarpe. Buvo aišku, kad ir mus išveš, nes kaliniai tame punkte keitėsi kasdien.

Taip, rugsėjo vienuoliktą kartu su kitais išsūkia eta-

pan ir mudu. Vėl traukinys, vėl kelionė. Pravažiuojame Irkutską, Baikalo ežerą, dar toliau Krasnojarską, Amūrą su Chabarovsko miestu, riedame Mandžiūrijos pašone. Pagaliau pasiekiamė Vladivastoką ant Japonų jūros kranto. Bet mūsų kelionė vis nesibaigia. Rugsėjo dvidešimt antrą mus išsodina mažame Japonų jūros pakrantės miestelyje – Nachodkoje. Čia baigėsi ir geležinkelis. Toji vieta maždaug už 200 kilometrų nuo Vladivastoko.

Tolimuosiuose Rytuose

Pirmieji išpūdziai naujoje vietoje – susitikimas su draugais, kurie su mumis atsisveikino Novosibirske. Visus juos radome Nachodkoje mūsų belaukiančius.

Nachodka – tikras kalinių miestukas, nors kalėjimo čia nėra, tėra tik persiunčiamasis punktas. Mus informavo, kad tame punkte kalinių būna nuo 15 ligi 20 tūkstančių. Kaliniai gyvena fanieriniuose barakuose, išrąstų tik virtuvė ir administracinis pastatas.

Jūs nesistebėkite, patikėkite manim, visi gyvenamieji barakai buvo fanieriniai su brezentiniais stogais. Mes dar atradome ir inžinierių (taip pat kalinį), kuris vadovavo tų barakų statybos darbams. Jį vadino prarabu (tai reiškia: darbų vado vas). Mat, punktas esąs naujas, perkeltas iš Vladivastoko. Iš čia kaliniai siunčiami į Kolymos kraštą (Azijos rytų šiaurė, Beringo sąsiauriu susisiekianti su Š. Amerikos žemynu), kur yra aukso kasyklos, bet beveik nėra laisvų gyventojų, nes dėl žiauraus klimato kraštas neapgyventas.

Tai nejaugi kaliniai gyvena fanieriniuose barakuose ir žiemą? Taip, gyvena. Ir mes gyvenome. Gyvenome ligi vasario ketvirtos. Žiemą barakuose pastatomi geležiniai pečiukai, kūrenami ne malkomis, o geležinėmis anglimis. Žinoma, barakai apšildomi blogai, juose labai šalta, kaliniai skurste skursta, bet nieko nepadarysi. Jei tau per šalta, gali mirti, keliauti į aną pasaulį, ten gal šilčiau, – labai čia kam skaudės galvą, kad tavęs nebebus. Vis tiek vieną kartą mirti turėsi, ne fanieriniame barake, tai šiltame kambaryje, ne žiemą, tai vasarą, ne Nachodkoje, tai Lietuvoje. Logika aiški ir paprasta. Vicinintelis dalykas, kuris kaliniui nedraudžiama, leidžiamas – tai mirtis.

Reikia betgi pasakyti, kad Vladivastoko apylinkėse klimatas daug švelnesnis negu Lietuvoje. Žiemos ten, matyt, menkos, jeigu vasa-

rio pradžioje sniego jau beveik nebebuvo. O rudenys ilgi, sausi ir labai vėjuoti. Pavasarį ir vasarą Nachodkoje gyventi man neteko.

Apylinkės Nachodkoje labai gražios. Ypač išpūdiniai atrodo apvalūs, konuso formos kalniukai jūros pakraštyje. Jie atrodo neaukšti, bet slenkančieji debesys paslepia, apgaubia jų viršūnes.

Nachodka – uostas. Matydavom atplaukiančių ir išplaukiančių garlaivių ir stebėdavom didžiulius hidroplanus (lėktuvai, kurie nusi-leidžia ant jūros paviršiaus ir pakyla į orą nuo vandens). Susisiekiama su Kolyma galimas tik jūromis. Bet paskutiniai garlaiviai iš Nachodkos išplaukia ar ne apie rugsėjo vidurį, vėliau dėl ledų navigacija sustoja.

Mes kaip tik ir buvom paskirti į Kolymą. Tačiau ten nebeišvežė tik dėl to, kad prasidėjo JAV ir Japonijos karas. Prasidėjus šiam karui, daugiau kalinių į Kolymą nebevežė. Tada padėtis buvo tokia, jog kiekvieną dieną buvo galima laukti Japonijos puolimo. Japonijos užpuolimo atveju mums tikriausiai būtų tekę dar daugiau pasaulio pamatyti, nes mes neišvengiamai būtume atsidūrę japonų rankose.

Nors darbas persiunčiamajame punkte neprivalomas, tačiau iš pradžių, rudeni, į darbą mus varydavo. Jau rugsėjo 27 dieną išėjome pirmą kartą į uostą, kur mums davė iš vagonų iškrauti geležį. Ir štai pačią pirmutinę dieną uoste su manim įvyko nelaimė: sunkus geležies gabalas sutraiskė du kairės rankos pirštus. Draugai suplėšė naują mano nosinę ir sužalotus pirštus aprišo. Suprantama, dirbti daugiau nebegalėjau. Ranką labai skaudėjo.

Nelaimė įvyko prieš pietus, o kol mane parvežė į lagerį, atėjo vakaras. Ambulatorijoje buvo suteikta pirmoji pagalba tačiau smar-

(Bus daugiau)

BALTIA EXPRESS CO. LTD

INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE SUBSIDIARY OF AMBER GROUP
PRES. VIDMANTAS RAPŠYS

TIK 90 CENTŲ UŽ SV. VIRŠ 80 SV.

SIUNTINIAI | LIETUVĄ SU PRISTATYMU | NAMUS BE MUITO

TIK \$1.00 UŽ SV., JEI SIUNTINYS LENGVESNIS, KAIP 80 SV.

– SIŪSKITE VISKĄ: NAUJUS IR NAUDOTUS DRABUŽIUS, VAISTUS, MAISTĄ, RADIO APARATŲ, BEI ASMENINIUS SIUNTINIUS
– MES ĮPAKUOJAME IR APDRAUDZIAME SIUNTINIUS
– PERVEDAME PINIGUS, PERSIUNČIAME DOKUMENTUS
– CHICAGOJE IR APYLINKĖSE PAIMAME SIUNTINIUS IS NAMŲ
– MINIMALI SIUNTINIO KAINA \$25.00

GALIMI EXPRESS CARGO SIUNTINIAI PER 20 DIENŲ

ATVEŽKITE ARBA SIŪSKITE UPS ADRESU:

3782 W. 79th St. CHICAGO, IL 60652

TEL. 1-800-SPARNAI (TOLL FREE) 1-800-772-7624

1-312-284-6449

DVIEJŲ NAŠLIUKIŲ DVI KNYGOS

Kazys Januta

Tai Halinos Korsakienės "Namas, kuriame gyvenome" ir Bronės Paukštelienės "Mano gyvenimas su Juozu Paukščeliu". Abi atsiminimų knygos išleido 1991 m. "Vaga" Vilniuje. Abi autorės mergautinių pavardžių nemini. Gal pagal rusišką madą – mergina išteikėjo, su mergyste dingio ir pavardė. Juk ir Mažoji liet. tarybinė enciklopedija, išspausdinusi rašytojos Korsakienės biografiją, nepamirėjo, kad ji Nastopkaitė.

Korsakai gyveno neviename mieste ir įvairiuose namuose. Knyga "Namu..." pavadinta, be abejo, perkeltine prasme. Paukštelienė knygos pavadinimą pradėdama žodžiu "Mano", lyg pabrėžia, kad ji čia svarbiausia, nors jos vyras yra aukštojo mokslo pedagogas, rašytojas, o ji 1923 m. baigusi gimnaziją pradėjo mokytojauti, anais laikais, mokytojų stygiui esant, geografiškai dėstyti aukštojo mokslo nereikėjo, pakako žinių Vireliūno geografijos vadovėlyje.

Abi autorės pradeda nuo jaunystės, nuo susipažinimo su būsimais vyrais. Korsakienė, kai prisimena tėvus ir gimines, pastaba pabrėžia, jog apie juos plačiau yra rašiusi 1982 m. išleistoje knygoje "Veidai ir likimai". Paukštelienė nemažai rašo apie tėvus, pavardės neminėdama. Gimines ir pažįstamus parūšiuoja į gerus bei nemielus.

Korsakienė rašo, jog pirmą kartą pažintį Kostą klaidinusi jos korporantiška kepuraitė, o kitoj rašo, jog Korsako patariama atsisveikinusi su ja nuvyčiusi studentų korporacija. O kokia ta kepuraitė? Kuri ta nuvyčiusi korporacija? Neparašyta. Paukštelienė pasakoja, kad Rokiškio gimnazijoje su Matu Mickiu ir kitais gimnazistais įsteigė aušrininkų būrelį. Renkant "liaudies seimą", balsuotojus agitavusi, kad iš sąrašo neišbrauktų Mickio pavardės.

Draugystės baigėsi vedybomis. Korsako motina atkalbinėjusi sūnų, jog Halina netinkama žmona, nes nekalbi. Vėliau motina apsi-prato, o Korsakas, nenorėdamas jaudinti Nastopkaitės, sutikęs tuoktis Biržuose evangelikų reformatų bažnyčioje. Paukštelienė ne-

kartą pabrėžia jos vyro giminybę su Paltarokais ir aprašo, jog ją su Paukščeliu sutuokė Panevėžio vyskupas Paltarokas savo privačioje koplyčioje.

Abi autorės ne tik savo vyrų tarnybinių, kultūrinių ir visuomeninių veiklų aprašo, bet nupiešia ir aplinkos vaizdus, mini daug pavardžių, pabrėžia buvusius rūpesčius ir poilsio atostogas. Prasitaria ir apie prieškarinių ir pokarinių laikų politiką. "Hitlerio reichas triumfališkai okupavo Lenkijos valstybę...", rašo Korsakienė. Paukštelienė: "Stalinai atseit naikino žmonių išnaudojimą, o Hitleris, pasijutęs antžmogiu, išaukštinęs vokiečių tautą, leido viską, kad jie užvaldytų pasaulį". Abi autorės nemini, jog Hitleris pradėjo siautėti gavęs Stalino "palaiminimą" ir kad Stalino armijos padėjo sužlugdyti Lenkiją.

Korsakienė šiek tiek rašo ir apie žiaurias deportacijas į Sibirą. Paukštelienė mėgsta apsieiti be žodžio "okupacija", tad rašo: "Kai atėjo Tarybinė Armija", "naujoji santvarka", "žmonių vežimas", o kas ir kur vežė lyg

nenorom prasitaria. Ne kartą pasakoja, jog išvežtųjų daugumo grįžo Lietuvon, gerai įsitaisė. Beskaitant Paukštelienės tokius su tiesa prasižengiančius aprašymus, kilo mintis, gal autorė tebelaukia Burokevičių sugrįžtant? Bet gale knygos radau smulkučių šriftu įrašą: "Vilnius 1981-1986", su pratau, jog atsiminimai rašyti dar "stagnacijos" laikais.

Apie literatūros kritiką ir poetą Kostą Korsaką Liet. enciklopedijoje rašoma, jog 1928 m. "už rašinėjimą prieš valstybinę komunistų spaudos nuteistas 4 metus sunkiųjų darbų kalėjimo". Mažoj liet. tarybinė enciklopedijoje sakoma: "Už anti fašistinę veiklą 1928-30 m. kalintas".

Juozas Paukščelis (Ptašinskas) priešingybė Korsakui. Abi enciklopedijos mini Paukščelį teologijos filosofijos fakultetą baigusį. Tarybinė enciklopedija parasykina Paukščelį buvus klerikalinės spaudos bendrabarbiu ir kad jo pažiūra formavosi klerikalinės ideologijos įtakoje. Tačiau kritiškas žvilgsnis į buržuazinės visuomenės ydas, ryšiai su liaudies gyvenimu, padėjo įsijungti į tarybinę literatūrą.

Ir tų "įsijungimo" pavyzdžių Paukštelienės knygų

Korp! Neo-Lithuania Vyriausios Valdybos pirmininkė Vida Jonušienė įteikia korporacijos stipendiją paremti mokslą kolegei Mildai Rudaitytei, Chicagos padalinio pirmininkei.

paminėta nemažai. Ne kartą ji vartoja žodžius "ar ne stebuklas", kad Paukščelis išgyveno baisius laikus nesislėpdamas ir išliko nepaliestas? Pats Paukščelis sakydavęs, kad jo išlikimas, tai Dievo malonė. Sakoma, kai žmogus stengiasi, tai kartais ir Dievas padeda. Gal toji malonė pastūmėjo Paukščelį į bičiulišką draugystę su Venclova, Baltušiu, Cvirka ir kitais komunistiniais galiūnais, kurie Paukščeliui globos nepagalėjo? Gal toji malonė apšvietė Paukščelio protą, kad nebeiegtų bažnyčion, o sekmadieniais namuose perrašė. Išmetė "davatkiškumus", pakeitė maldas, kunigo ir pamaldžių moterėlių paveikslai tapo priimtini komunistinio darbo varovams.

Nuo seniau išeivijoje nesutarta ir nevienodai vertintas okupuotoj Lietuvoj pasilikusių kultūrininkų darbas. Aštrus balsas buvo prieš tuos išeivius, kurie okupuotoj Lietuvoj spausdintomis knygomis lūžtamai lentynas apkrovė. Bet buvo ir nuosai kesnių balsų, sakant, jog pavergtieji kultūrininkai ir rašytojai atlieka ir tautai naudingų darbų, jų knygų nereikia bijoti, visi tie marksizmai ir leninizmai ateityje bus atmetami, o liks tik kas vertinga.

Štai ir dabar "Užatlantėj" gyvenančio Antano Musteikio ilgas raštas išspausdintas Lietuvoj "Literatūros ir meno" 16-me numeryje. Ne tiek jau recenzuojama Korsakienės knyga, kiek dėmesio skiriama Korsakų asmenybių apžvalgai, jų praeities piktam nagrinėjimui. Kito kio tono raštu "Opozicijos"

laikraščio 23-me numeryje atsiliepia Vytautas Kazakevičius. Baigdamas savo straipsnį jis sako, jog "šitaip rašyti, kaip šiandien A. Mus teikis, gėdijomės".

"Puota maro metu" – taip A. Musteikis pavadino savo straipsnį, tekste sakydamas, jog tai recenzija. Žvelgiant į dviejų našliukių knygas, galima sakyti, gal Paukštelienės knygų tu puotų suminėta daugiausiai. Ten ir keliai lapai į kurortus, savi namai, penkių kambarių butas Vilniuje. Dešimčiai metų po karo į Kedainius suvažiavo raudonarmiečiai papuotauti, ten ir Paukščelis su jais. Vaisių vaisės įvairių sukaktuvių progomis. Pagaliau pati didžiausia puota, kai katalikams mielas (Liet. katalikų veikimo centro premija apvainikuotas) "Kaimynų" romanas perdirbtas į komunistams mielą ir tinkamą ne tik išspausdinti, bet ir televizijoje suvaizdinti. "Tai buvo triumfas, tikra šventė," – rašo Paukštelienė.

A. Musteikio raštas priminė anekdotinį nuotyki, kai laiveliu plaukdamas profesorius vis kamantinėjo jūrininką ir vis nuvertindavo jo gyvenimą, nes nei filosofijoje, nei matematikoje, nei kituose moksluose nenusimanęs. Pakilo audra, profesorius iš baimės dreba. Jūrininkas paklausė: "Profesoriau, o plaukti, ar moki? Jei ne, tai tavo gyvenimas žuvis". Taigi, prieš visiškai pasmerkiant ir nuvertinant okupacijos gyvenusių rašytojų darbus, ar nevertėtų pagalvoti, kaip patsai būtum pasielgęs? Ar būtum sugėbęs sveikas išplaukti iš komunistinio košmaro?

TRISDEŠIMTAS Dirvos novelės Konkursas PREMIJA 700 DOLERIŲ skiriama iš A.A. SIMO KAŠELIONIO

palikimo, kurį tvarko
Korp! Neo-Lithuania

Tema: Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis: Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu

Laikas: Paskutinė rankraščiui įteikti data 1992 metų rugsėjo 1 d. (pašto antspaudas).

Adresas rankraščiui siųsti:

Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtina būti parašyti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tikslai laimėjusio vokelis bus atidarytas.

Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tikslai autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

APIE AUSTRALIJOS, BELGIJOS, ESTIJOS, CANADOS IR KITŲ KRAŠTŲ LIETUVIŲ VEIKLĄ

(Žinios imtos iš Informacijos leidinio)

AUSTRALIJA

Dabartinės LB valdybos būstinė yra sostinėje Canberoje. Daugelis lietuvių kolonijų turi savo namus-klubus. Veikli Lietuvių jaunimo sąjunga. Į VII PLJ kongresą ji siuntė net 14 atstovų. 56 sportininkai ir daug bendrakeleivių skrido į IV pasaulio lietuvių sporto žaidynes Lietuvoje. Leidžiami du lietuviški savaitraščiai. Lietuvių katalikų sielovadoje dirba 8 kunigai.

Australijos lietuvių fondas iki šiol yra išmokėjęs lietuviškiems reikalams 50.000 dolerių. Suruošta keletas demonstracijų. Lietuvos vyriausybė savo ryšiniuku su Australijos vyriausybe yra paskyrusi vietos lietuvių veikėją dr. Kabailą. ALB yra Australijos baltų tarybos narys. Lapkritį-gruodį suruošiama Baltų diena. Veikli iš 18 narių susidedanti Kultūros ir švietimo taryba. Ji leidžia knygas, yra suruošusi teatro festivalį. Į Lietuvą jau pasiuntė 11 siuntinių su mokomąja medžiaga. Vaistų persiuntimo į Lietuvą išlaidas sumoka pagalbos Lietuvai fondas. Brangiai (apie 30.000 dol.) kainavo ministrės pirmininkės K. Prunskienės lankymasis.

AUSTRIJA

Apie Austrijos lietuvių informavo Irena Joerg-Nau džiūnaitė. Jai žinomos tik 12 šeimų Vienoje. Iš vyriausybės gautas užtikrinimas raštu, kad Lietuvos nepriklausomybės siekimai bus remiami. Austrai domisi Lietuva – duoda daug žinių per radiją, televiziją ir spaudą. Siunčiama pagalba vaisiais, drabužiais ir kt. Gauna daug prašymų naujausių bei madingiausių ir brangiausių drabužių, kurių neįmanoma patenkinti.

BELGIJA

Belgijos LB pirmininkė Stasė Baltus papasakojo apie organizacinio lietuvių gyvenimo Belgijoje pradžią, kai pokario metais į anglies kasyklas atvyko apie 2.000 lietuvių iš Vokietijos. Jų vaikus lituanistinėse mokylose mokė vienuolės. Dabar liko tik apie šimtinė tautiečių, todėl veiklos sąlygos menkos.

Gaunama daug prašymų iš Lietuvos padėti atvykti į Belgiją, bet jų neįmanoma patenkinti. Teikiama pagalba pravažiuojantiems lietuviams.

Tenka daug aiškinti spaudoje, radijuje bei televizijoje apie padėtį Lietuvoje.

Tarptautinė katalikų organizacija yra įsteigusi Pabaltiečių informacijos centrą Briusely. Jame dirba ir du lietuviai. Humanistinė pagalbą siūsti į Lietuvą padeda Caritas ir kitos šalpos organizacijos.

ESTIJA

Estijos lietuvių draugija įsteigta 1980 gruodžio 6. Jos pirmininkė Marija Trinskytė pastebėjo, kad dar prieš I pasaulinį karą Tartu universitete yra studijavę daug žymių lietuvių. ELD tikslas – puoselėti savąją kultūrą, palaikyti asmeninius ryšius. Ir ryšiai su Lietuva daugiausia asmeniniai, bet ir per Lietuvos atstovą Talinę S. Kudarauską. Norėta įsigyti lietuvių namus, bet be paramos iš Vilniaus neįstengta.

CANADA

Canados LB veiklą aptarė Canados LB valdybos vicepirmininkas advok. Algis Pacevičius. Canadoje gyvena apie 120.000 lietuvių. Apie pusę jų susispietę Toronte bei jo apylinkėse. LB turi pilną laiką dirbančią tarnautoją.

Toronte yra 3 liet. parapijos (visoje Canadoje 5), 2 kooperatyvai, Lietuvių namai, senelių prieglauda. Statomis slaugos namai. Gausūs ir veiklūs skautai ir ateitininkai. LB sudaro 16 apylinkių. Veikia keletas tautinių šokių grupių-ansamblių, chorų. Leidžiami 1 savaitinis ir 1 dvisavaitinis laikraštis. Palaikomi ryšiai su kitomis tautybėmis: ukrainiečiais, lenkais, vokiečiais ir kt. Su jais sėkmingai pasipriešinta žydų pasikėsiniui suteršti lietuvių vardą dėl genocido.

Pabaltiečiai turi įtakos į Kanados politiką. Unikalus reiškinys – pabaltiečių vakarai parlamente. Labai palankūs lietuviams užsienio reikalų bei prekybos ministrai. Naudingas Lietuvai buvo Canados parlamentarų grupės apsilankymas, kurį padėjo suorganizuoti LB ir lydėjo jos atstovai.

Canadoje lankėsi vadovaujantys Lietuvos politikai bei valstybininkai – Kaz. Prunskienė, Vyta. Landsbergis, G. Vagnorius, B. Kuzmickas ir kt. Visi buvo Canados valdžios bei lietuvių pagarbiai sutikti. Finansškai buvo paremti SAJŲDŽIO vykdyti rinkimai.

Canados LB vicepirmininkas Vytautas Bireta pasiūlydė po švietimo padangės. Canadoje veikia Aukštieji lituanistikos kursai, lituanistinės mokyklos, tauti-

niai šokių grupės, chorai, įvairūs kiti kursai. Remiama Vasario 16 gimnazija mokiniais ir lėšomis. Teikiama humanitarinė ir švietimo pagalba Lietuvai. Išsiųstos 4 siuntos knygų bei 150 kompiuterių Švietimo ministerijai ir kit., maždaug už 120.000 dolerių. Užsiimta surinkti Lietuvai milijonas dol. Jau surinkta 989.000. Po vicepirmininkų pranešimų buvo klausimama, ar Canados vyriausybė nemano, jog lankosi per daug aukštųjų Lietuvos pareigūnų ir kiek LB kainavo jų priėmimas. Atsakyta – apie 25.000, bet LB dėl to nuostolių neturėjo. Lietuvių politiką Kanadoje vykdo tik LB. Canados LB parama Lietuvai derinama su Pasaulio LB valdyba.

JAV-bių LB vicepirmininkas ta proga pastebėjo, jog iš Valstybės departamento girdėti, kad pas juos lankosi per daug oficialių žmonių iš Lietuvos.

MOLDOVA

Moldovos lietuvių draugijos pirmininkė Danutė Skramtai. Moldovoje gyvena apie 1.500 lietuvių. Draugija įkurta 1990 lapkritį. Trūksta patalpų. Po š.m. sausio 13 žudynių Vilniuje susidomėjimas Lietuva labai didelis. Teko teikti daug žinių viešai informacijai. Vasario 16 minėjimas buvo iškilmingas politinis aktas. Dalyvavo 8 Aukšč. Tarybos nariai. Organizuoti labdaros Lietuvai koncertai. Veikia sekmadieninė mokykla.

URUGVAJUS

Urugvajaus LB pranešimą atsiuntė raštu. Daug mišrių šeimų, sparčiai vyksta nutautimas. Jį kiek prilaiko Vasario 16 gimnaziją lankę mokiniai. atvyksta daug svečių iš Lietuvos. Urugvajaus vyriausybė niekada nėra pripažinusi Lietuvos aneksijos.

PETRAPILIS

Petrapilio LB pirmininkė Regina Zutkuvienė. Lietuvių draugija leidžia biuletinį "Petrapilio lietuvių" lietuvių ir rusų kalbomis. Veikia lietuvių kalbos kursai, kuriuos lanko 15 asmenų. Bendradarbiaujama su miestų tarybos nariais. Vyko mitingai už Lietuvą. Rusai nesupranta Lietuvos aspiracijų – tai reikia jiems nuolat aiškinti. Tikimasi įsteigti lietuvių namus. Gaunama parama iš Lietuvos.

VENGRIJA

Vengrijos LB pirmininkas dr. Vytautas Grinius. Šalyje tik 30 lietuvių. 1988 liepos 23 įkurta Vengrijos lietuvių Stepono Batoro kultūros draugija. Surengtos lietuvių kultūros dienos Veszprane, į kurias buvo atvykusi ir Sąjūdžio delegacija.

Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija. Iš k.: O. Barškelytė, pirm. M. Remienė, dr. J. Narutienė, D. Kojelytė, dr. R. Vitas ir R. Steponavičiūtė.

Istegtas lietuvių labdaros fondas, per kurį teikiama pagalba Lietuvai vaistais ir kit.

Vengrijoje buvo operuoti trys sausio 13 Vilniuje sunkiai sužeisti lietuviai.

VOKIETIJA

Vokietijos LB pirmininkas Arminas Lipšys. Vokietijoje gyvena apie 10.000 lietuvių. Iš jų apie 1.000 LB narių. Vyriausias VLB organas – LB taryba, susidedanti iš 15 narių, renkama kas treji metai. Vykdomasis organas – VLB valdyba, kurią sudaro 5 nariai (gali būti ir mažiau), renkami VLB tarybos vieneriems metams. Ji turi samdomą reikalų vedėją, kuris yra ir VLB valdybos leidžiamo Informacijų biuletenio redaktorius. Iš Vokietijos vyriausybės gaunama finansinė parama kultūrinei veiklai.

Įregistruota 30 LB apylinkių, bet tik pusė jų veiklios. Dabar į Vokietiją atvykstantys tautiečiai nesijungia į LB. "Pagalbos Lietuvai fondas" yra sutelkęs per 40.000 DM. Iš jo lėšų išlaikomas lietuvių informacijos biuras Huttenfelde, kuriam vadovauja Lietuvos Aukščiausios Tarybos narys Antanas Račas, apmokamos oficialių Lietuvos pareigūnų Vokietijoje lankymosi išlaidos ir pan. Lietuvos krizės laikais surinkta tūkstančiai parašų, kurie įteikti kanceliariui Kohl'ui, prašant pripažinti Lietuvos vyriausybę. Demonstruota prieš sovietinių karinių dalinių terorą Lietuvoje. Suteikta daug informacijos vokiečių spaudai, radijui ir televizijai apie Lietuvą. Pastebimas didelis susidomėjimas Lietuva šio krašto gyventojuose, ypač iš Lietuvos kilusiuose vokiečiuose. Daugelis griebiasi

mokyti lietuvių kalbos. Išpirtos turėtos V. Gailiaus vokiškai lietuviško žodyno atsargos. Baigiamas platinti užsigulėjęs dr. D. Augustaitytės lietuvių kalbos vadovas (Lehrbuch der Litauischen Sprache). Gimnazija baigia platinti jos 1970 išleistą K. Fulsto, A. Schozo ir kt. lietuviškai žodyną. Abu žodynai dabar perspausdinami Lietuvoje.

Lietuvių kultūros instituto vedėjas Vincas Bartusevičius, M.A. LKI institutas įkurtas prieš 10 metų. Vienas jo tikslų – fiksuoti lietuvių buvimą Vokietijoje. Tam tikslui steigiamas muziejus bei archyvas. Jau įsteigta lituanistinė biblioteka, kurios vedėjas – dipl. bibl. Artūras Hermanas. Kasmet ruošiamos mokslinės konferencijos. Paskaitos skaitomos lietuvių arba vokiečių kalbomis. Išleisti suvažiavimo darbų 5 sąsiuviniai skaitytų paskaitų kalbomis.

Šalia savo tiesioginio darbo LKI ėmėsi vykdyti "Vaisių Lietuvai" vąją. Jau pasiųsti penki transportai, nuvežę į Lietuvą medicinines paramos už apie du milijonus DM. Pastebėtas nepatenkinamas vaistų skirstymas Lietuvoje.

Išskom jaunesnės lietuvių moters prižiūrėti mūsų 8 metų ir 8 mėn. amžiaus mergaites.

Gyvenam Los Angeles užmiestyje ir dirbam ilgas valandas savo įmonėje. Išskom darbščios, tvarkingos moters kuri gali pradėti darbą rugpjūčio pirmą savaitę. Mokam \$100 į savaitę su išlaikymu (kambarys ir maistas). Prašau rašyti arba skambinti: Vilija Vinis, 261 Industry Way Upland, CA 91786 1(714) 920 0373 darbo 1(619) 868 4882 namų

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

Būti kartu su jais dabar žymiai lengviau.

Naudojant AT&T dabar galite tiesioginiai skambinti į bet kurią iš šių penkiolikos nepriklausamų respublikų pasikalbėti su artimaisiais.

Dabar nebereikės skambinti operatoriui kai norėsite sužinoti, kaip laikosi giminės ar draugai šiose respublikose. Kad Jūsų pokalbis įvyktų, tik surinkite 14 skaičių. Lengva ir paprasta, ir dar pigiau kainuoja. AT&T šiuo patarNAVIMU aprūpina daugiau kaip 2,000 miestų šiuose kraštuose.

Žinoma, tebegalite skambinti 24 valandas per dieną AT&T operatoriams kurie Jums padės susiršti ar suteiks bet kokią pageidaujamą paslaugą. Reikalui esant, patarnavimus

KAIP TIESIOGINIAI SKAMBINTI

Skambinkite 011-7 + Miesto kodą + Asmens telefono numerį

RESPUBLIKA	MIESTAS	MIESTO KODAS
LIETUVA	Kaunas	0127
LIETUVA	Klaipėda	01261
LIETUVA	Panevėžys	01254
LIETUVA	Siauliai	01214
LIETUVA	Vilnius	0122
ARMENIJA	Jerevanas	885
AZERBAIDŽANAS	Baku	8922
BALTARUSIJA	Minskas	0172
ESTIJA	Talinas	0142
GRUZIJA	Tbilisi	8832
KAZACHISTANAS	Alma-Ata	3372
KIRGIZIJA	Prispekas	3312
LATVIJA	Riga	0132
MOLDOVA	Kišiniovas	0422
RUSIJA	Maskva	095
TADŽIKISTANAS	Dušanbė	3772
TURKMENIJA	Ašchabadas	3632
UKRAINA	Kievas	044
UZBEKIJA	Taškentas	3712

Galite nemokamai skambinti AT&T operatoriui 1 800 874-4000, vidinis kodas 121, norint sužinoti kitų miestų kodus, kurių nėra šiame sąraše.

suteiks operatoriai mokantys virš 140 kalbų bei dialektų.

Jei norėtumėte daugiau žinių kaip įsijungti į AT&T tinklą ar apie mūsų tiesioginio susiskambinimo patarnavimą bei konkuruojančias kainas, prašome skambinti Jums nemokamu numeriu: **1 800 374-4000** ir paprašykite vidinio **kodo 121**.

O dabar, paskambinkite į namus. Ten tiek daug artimųjų mielai pasikalbėtų su Jumis.

IŠ LIETUVIŲ SKAUTŲ-ČIŲ SAJUNGOS VEIKLOS

LSS Sėsirijos ir Brolijos skautininkų-ių, jūros skautų-čių, sk. vyčių, vyr. skaučių, prityrusių skautų-čių, Židiniųčių trijų dienų suvažiavimas įvyko "DAINAVOS" stovyklavietėje, prie Detroito, š.m. gegužės 23-25 d.

Iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių suvažiavo skautai-ės į suvažiavimą "Su Meile Į Ateitį". Jau penktadienio vakare Detroitiškiai keliolika kartų važinėjo į aerodromą pasitikti atvykstančių ir nuvežti į "Dainavą". Didžiausias ūkiškas darbas atiteko Detroito skautams v.s. Juozui Orentui, s. Linui Orentui ir šeimininkėms vadovaujant p. Onutei Abarienei.

Šeštadienį prasidėjo suvažiavimas Sv. Mišiomis, kurias laikė v.s. kun. Juozas Vaišnys iš Chicagos. Sekė Lietuvos Skautijos įkūrėjo a.a. v.s. Petro Jurgėlos paminėjimas, nes jis vos tik prieš keleta mėnesių mirė New Yorke. Šia susikaupimo ir atsisveikinimo valandėlę labai įspūdingai suplanavo ir pravedė v.s. Laimutė Kiliulienė. Toliau sekė įvairios paskaitos ir pašnekesiai.

Jaunimas: vyr. skautai-ės, prit. skautai-ės, sk. vyčiai ir vyr. skautės turėjo savo programą atskirai nuo vyresnių, pritaikytą jaunimui, kuriai vadovavo v.s. Giedrė Stankūnienė ir ps. Aldona Lingertaitienė. Prie jaunimo programos daug prisidėjo ir v.s. kun. Antanas Saulaitis, SJ. Su savo ypatingomis žiniomis, jaunatviška dvasia ir sugebėjimu prisiderinti ne tik prie jaunesnių skautų, bet ir vyresnių, pajvairino visą suvažiavimą praveddamas pašnekesius, žaidimus ir draugiškas diskusijas. Jaunimas turėjo puikios progos pasisemti daugiau žinių apie

skautybę, apie Lietuvą ir pradedančius atsikurti skautus Lietuvoje.

Vyresnieji galėjo pabendrauti skautiškoje atmosferoje, susipažinti arba atnaujinti pažintis su vadovais iš įvairių vietovių ir išklausti pranešimų. LSS Tarybos Pirmininkas v.s. Sigitas Miknaitis davė įdomų pranešimą apie skautų veiklą ir įvairius pasirengimus sekančiais metais įvykstančiai Jubiliejinei stovyklai "Rako" stovyklavietėje, prie Chicago, o taip pat ir apie Lietuvos skautų problemas, norint ten suruošti Tautinę Stovyklą. Vyriausia Skautininkė Birutė Banaitienė pranešimą padarė apie skaučių veiklą Amerikoje, o Vyriausias Skautininkas Sigitas Deveikis aptarė skautų veiklą išeivijoje. v.s. Lilė Milukienė kalbėjo apie Tarptautinį Skautų institutą, v.s. Liuda Rugenienė išdėstė psichologinę reikšmę meilės – savokoje: meilė artimui.

Beje, viena iš įdomiausių paskaitų tai buvo kviesto svečio prof. Leono Sabaliūno paskaita apie Lietuvos dabartinę politinę padėtį. Jis labai išsamiai ir suprantamai apšvietė Lietuvoje partijų veiklą, įvairių asmenų veiklą, lietuviškos konstitucijos nebuvimą ir bendrai lietuviams normalius politinius ginčus. Taip pat išnagrinėjo ir paaiškino referendumo reikšmę.

Pabaigai v.s. Rita Penčylėnė aptarė socialinę pagalbą Lietuvai. Kalbėjo apie įvairias galimybes padėti skautams ir skautėms Lietuvoje. Lietuvoje kol kas dar nėra pribrandusi savoka "padėti be atlyginimo". Taigi, kol kas tik Caritas stipriau veikia, o dar ir keletas organizacijų, kaip Blaivybės, bet pas Lietuvos skautus dar nėra

Iš LSS vadovų suvažiavimo Dainavoje. Iš kairės: v.s. Sigitas Miknaitis, Tarybos pirm. Vyr. sk. Birutė Banaitienė, Vyr. sk. Sigitas Deveikis, v.s. kun. J. Vaišnys, S.J., s. Vida Jankauskienė, v.s. Giedrė Stankūnienė, s. Aldona Lingertaitienė, v.s. fil. Antanas Paužuoilis, v.s. fil. Juozas Orentas.

ra galutinai išvystyta pagelbinė veikla, ir čia Amerikos skautai-ės turi progos prisidėti įvairiais gerais darbais, kaip pvz. susirašinėjimą su jaunimu, asmeniškai apsilankymu stovyklose ir t.t. Čia buvo tikrai duota labai įvairių ir gerų pasiūlymų. Įdomu buvo ir tai, kad suvažiavime dalyvavo ir keleta svečių iš Lietuvos, kurie savo įnašu labai padėjo paaiškinti tam tikras padėtis ir supratimą Lietuvos gyventojų, išaugusių sovietinėje sistemoje. Bet išvada buvo, jog lietuviai nepasiduoda ir ieško būdų atsikurti, prasigyventi ir išmokyti demokratišku būdu savo gyvenimo sąlygas keisti.

Šeštadienio vakare įvykusiame bendrame lauže, pasirodė jaunimas ir vyresnieji. Laužavedžiai sk. vyt. Vytas Bazikas ir ps. Naida Šnipaitė su padėjėjais sugebėjo tarp dainų įtraukti daug linksmo juoko.

Sekmadienio vakaras buvo skirtas jaunimui, kurie puikiai pravedė lietuviškas vestuves su visais papročiais. Visi suvažiavimo dalyviai buvo vestuvių svečiai, dalyvavo puotoje ir visi pasišoko vyr. sk. Vigai

KAUNE MIRĖ PARTIZANŲ MOTINA SULAUKUSI ŠIMTO METŲ

Š.m. liepos mėn. 13 d. Daytona Beach gyvenantys Lanai ir Žindžiai gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kad Kaune liepos mėn. 12 d. mirė a.a. KONSTANCIJA ŽINDŽIUVIENĖ, sulaukusi šimtą metų.

A.a. Konstancija Žindžiuvienė, likusi Lietuvoje, pakėlė nepaprastai daug širdies skausmo. Dukra Ona Lanienė ir sūnus Antanas Žindžius, artėjant bolševikams antrą kartą į Lietuvą, pasitraukė į tremtį ir dabar gyvena Daytona Beach. Lietuvoje Motinėls globoje li-

ko dar 4 sūnūs ir dukra. Jie neturėjo progos išvykti į tremtį, todėl pasirinko nedėkingą dalį – likti tėvynėje ir ją ginti nuo okupantų.

Pokario metais du sūnūs palieka tėviškę, pasirenka partizanų kelią, įsijungia į Kazlų Rūdos apylinkėse veikiančių partizanų dalinius ir su ginklu rankoje kovojo prieš okupantus. Dėja likimas lėmė kitą Lemtį, abu sūnūs žuvo partizanaudami ir palaidoti Kazlų Rūdos miškuose. Dar du likusius sūnus ir dukrelę okupantai ištrėmė į Sibirą ir tik po ilgos tremties jiems pavyko sugrįžti Lietuvon ir sulaukti Lietuvos laisvės rytmečio. Taip likimas išdraskė gausią Žindžių šeimą, tačiau a.a. Konstancija Žindžiuvienė, išauginusi patriotinę šeimą, pergyvenusi didžiulius trėmimus ir skausmą, amžinam poilsiui atgulė Tėvynės žemėje, kurią savo krauju ir gyvybėmis gynė Jos išauginti sūnūs. Lanai ir Žindžiai yra aktyvūs ALTS-gos Daytona Beach skyriaus nariai. Jiems giliausioji užuojauta.

Jurgis Janušaitis

Naujas, NEBRANGUS MAISTO

siuntinys tik \$49 – mėsos gaminiai, cukrus, kava, aliejus, vaisiai ir kiti produktai.

Viso 22 svarai tik \$49.

Pats populiariausias 55 svarų siuntinys iš įvairių produktų tik \$85. Vien tik mėsos gaminių irgi \$85.

Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK firma taip pat parūpina butus, namus, automobilius ir traktorius.

TRANSPAK,

2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
Tel.312-436-7772.

Iš LSS vadovų suvažiavimo Dainavoje. Kalba prof. dr. Leonas Sabaliūnas, greta stovi fil. Alfa Juodikis.

DAR APIE KITOKI KONTEINERĮ

Vladas Vijeikis

Dirvoje paskelbiau mano draugo Florijono mintis apie konteinerius, kuriuos Chicagoje entuziastingai pripildė patriotiniai nusiteikę tautiečiai. Jie čia pluša, prakaitą varvindami, kad Lietuva gautų įvairios literatūros, kuri pusšimtį metų buvo uždrausta. Labai kilnus darbas. O Florijonas ėmė ir burbtelėjo, kad gal tose dėžėse, kurias tautiečiai atgabeną gali būti įpakuota uošvė.

Na, ir atsitiko taip, kad buvo gauta 42 dėžės, kurias supakavo Amerikoje viešėjęs daktaras. Dėžės aiškiai buvo adresuotos Panevėžio ligoninės bibliotekai su daktaro aiškiu adresu ir net telefonu.

Aišku, kad ligoninė neturi bibliotekos. Gal ligoninės laukiamajame keletas senų žurnalų mėtosi. O čia 42 dėžės skirtos bibliotekai, kurios nėra. Nereikėjo nei FBI, nei ypatingų tyrinėtojų, kad suprastų, jog čia kažkas netaip.

Konteinerio pripildytojų dėmesį atkreipė viena labai keistos formos dėžė, kuri negalėjo būti knygomis pripildyta, tai atidarė pažiūrėti, kas gi ten įpakuota, pasirodė beesas kilimas. Atidarė dar vieną dėžę, dar vienas kilimas. Kitose buvo rasta mikrovave pečius, senas, dar su taukų žymėmis. Dar kitur visokių skudurų ir kitokių dalykų, kuriuos lengvai galima prisirinkti šiukšlių dėžėse, jeigu paspėji atsirasti prieš šiukšlių išvežimą. Atrodo, kad daktarėlis rengėsi atidaryti naudotų daiktų krautuvę. Visa tai buvo gražiai siunčiama knygų ir kultūros vardu.

Tai išgirdęs Florijonas buvo nei džiaugsmo pagau-

tas, nei nusiminęs. Jis man sako:

– Matai, atkreipiau dėmesį, kad gal uošvė bus įpakuota. Pasirodo, kad nebuvo uošvės, bet šiaip sau įvairių dalykelių. Galima pasijuokti iš to. Bet kaip juoksiesi, kad graudu. Jeigu tai darytų kokie chuliganai, bet čia daktarai, profesorai. Kur mes esame ir kur mes einame?

Florijonas susigraudino.

– Nesijaudink per daug, – sakau.

– Kaip nesijaudinsi? Atvažiavusieji dabar apgaudinėja. Lietuvoje netvarka. Štai Chicago Tribune skaitau apie Lietuvą. Sako ten baisiausias pešas nesantika. Piautynės. Mušasi dėl valdžios. Taip vadinamas parlamentas kažkokių rėksnių ir buvusių bolševikų įtakoje aiškiai sabotuoja. Nori nukreipti atgal. Taip kaip buvo, kada jie buvo visagaliai. Sąžiningi patriotai, kovotojai nustumti.

Kiti vėl žvalgosi, kur galėtų daugiau prisigrobt. Ir tu sakai: nesijaudink. Gal tu toks pat kaip anie? Gal ir tavim negalima pasitikėti? O gal tu KGB agentas?

– Tai ką daryti? Ką tu manai?

– Smetonos valdžios reikia. Štai ką aš manau. Reikia visus tuos politikierius švelniai pakratyti, kad jie atsibustų. Reikia uždrausti įvairiems pareigūnams po pasaulį važinėti. Ypatingai į Ameriką. Tegul namie sėdi ir reikalus tvarko. Gana šokti ir dainuoti. Nepriklausomybė buvo gauta be kraujo, bet dabar reikia prakaito. Tegul nežiūri į Ameriką ar kur kitur. Turtas ne iš ten ateis. Turtas yra Lietuvoje. Tik jį reikia uždirbti.

Arvydas Sabonis – garsiausias Lietuvos krepšininkas, kurį matysime olimpinėse žaidynėse. Edv. Sulaičio nuotr.

MAŽŲJŲ VAIKŲ VILTIS VILNIUJE

Garsioji Deborah vardc ligoninė, kurios širdies ir plaučių ligų centras yra nedideliame Browns Mills, New Jersey miestely, ruošia si įsteigti ir įrengti Vilniuje vaikų širdies ligų gydymo centrą. Š.m. gegužės mėn., devynių gydytojų, anesteziologų, medicinos seselių, ligoninės administratorių ir inžinierių grupė lankėsi Vilniuje tartis dėl tokio centro įrengimo. Šios, Deborah ligoninės fondacijos prezidentas Stanley Fryczynski pranešė, kad jau š.m. rugsėjo mėnesį 46 medicinos darbuotojai vyks į Lietuvą, kur jie padarys sudėtingas operacijas vaikams, kurie serga širdies ligomis – defektais.

Amerikiečiai medikai Santariškėse dirbs ne tik šį rugsėjį. Pagalbos Lietuvos vaikams programoje, numatoma atvykti į Vilnių operuoti kas pusę metų.

Šį kartą, gydytojai ir medikai iš Amerikos nusivės į

Lietuvą visą eilę reikalingos techninės aparatūros ir reikmenų. Jie nuveš visa tai, kas reikalinga operacijai kambariui: stalus, instrumentus, švirkštus, siūlus, pirštines, vaistų ir t.t. Visa tai jie paliks ir paaugos Vilniaus universiteto kardio chirurgijos klinikai Santariškėse. Be to, jie yra pakvietę pagarsėjusį chirurgą iš Lenkijos, dr. Religą, kuris drauge su Lietuvos daktarais padės amerikiečiams atlikti įvairias operacijas. Viskas bus daroma NEMOKAMAI!

Šis amerikiečių pagalbos projektas Vilniaus vaikų širdies ir plaučių ligų centrui kainuos nuo penkių šimtų tūkstančių iki vieno milijono

no dolerių. Lietuvai jis nieko nekainuos. Išskyrus amerikiečių apgyvendinimo ir maitinimo išlaidas savaitei. Deborah Vaikų Gydymo Fondacija, tačiau prašo, kad Amerikos lietuviai ir jų bičiuliai apmokėtų visiems 46 medicinos darbuotojams kelionės išlaidas, kas sudarys apie 50 tūkstančių dolerių.

Kaip šio viso projekto iniciatoriai, Dr. Jokubas ir Loreta Stukai, ėmėsi sunkaus lėšų telkimo darbo ir jau suvirš 33 tūkstančiai dolerių yra suaukota pavienių asmenų arba įvairių lietuvių organizacijų. Taigi, dar trūksta apie 17 tūkstančių dolerių. Reikalas yra nepaprastai svarbus ir tikrai gyvybinės reikšmės Lietuvos vaikų gelbėjimui. Savo aukas malonėkite siūsti šiuo adresu:

Dr. & Mrs. Jack J. Stukas
234 Sunlit Drive
Watchung, NJ. 07060

Čekius rašyti:

DEBORAH HOSPITAL FOUNDATION – LITHUANIAN PROJECT

Jūsų auką galima nurašyti nuo federalinių mokesčių.

Svarbu taip pat priminti, kad keturi iš Vilniaus klinikos atvykę specialistai šiuo metu atlieka stažuotę Deboros Širdies ir Plaučių Centre, New Jersey.

Panašias trijų mėnesių stažuotes numatyta rengti ir ateityje. Pereitais metais stažuotę atliko prof. dr. Vytautas Sirvydis, Vilniaus Universiteto kardiochirurgijos klinikos vadovas, kurio iniciatyva vyksta amerikiečių ir Vilniaus medikų bendradarbiavimas.

Julius Veblaitis

PATRIA

2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629,
tel. (312) -778-2100

Didelis pasirinkimas dovaninių bei buitinių prekių, pageidaujimų ir Lietuvoje. Dėl specialiai sumažintų kainų klausykites Sluto radijo valandos sekmadieniais nuo 7 iki 8 val. ryto, 1450 AM banga.

“TORVIL” LTD.

At the same time we would like to inform you of our new catalogue TORVIL 92' You pay only \$1.20 per Kg or \$0.50 per Lb. to send a parcel to your country.*

SELF PACKED PARCELS (AIR OR BOAT)
THE MOST ATTRACTIVE LOW PRICES
\$1.80 Lb.
Plus service charge

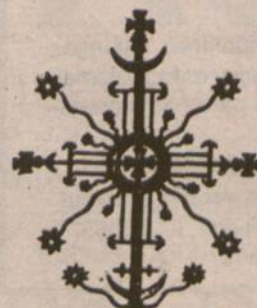
- FOOD • SWEETS • CIGARETTES • LIQUORS
- CLOTHING • SHOES • BEDDING • BICYCLES
- HARDWARE & APPLIANCES • KITCHEN SUPPLIES
- TOYS & STATIONERY • POTS & PLATES
- AGRICULTURAL EQUIPMENT & PARTS
- TIRES • CARPETS & FLOOR COVERINGS

CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210
U.S.A. 1-800-972-9284 or 1-800-932-7995

CANADA Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel.: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel.: (416) 534-3860 Fax: (416) 533-4910
U.S.A. Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622 Tel.: (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212 Tel/Fax (716) 894-9880

* This offer is valid for the catalogue orders only. Please note that this price is already included in the prices of the items.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

SU GAILIA AŠARA AKYSE NEW YORKE

P. Palys

IŠKELIAVO

Visi laukia vasaros. Vasara juk skirta atostogoms, poilsiui, pasisvečiavimui. Tik mirtis, nei atostogų, nei poilsio nepripažįsta. Ji, gan dažnai, aplanko mūsų namus negailestingai retindama nepergausias mūsų gretas. Birželio 24 d., į amžinybę mirtis išsivedė Joseph Boley – Juozą Bolevičių.

Jis, ilgametis Vyčių organizacijos veikėjas ir garbės narys. Buvo aktorius – profesionalas. Vaidino New Yorko teatruose. Buvo matomas televizijoje ir girdimas per radiją.

Juozas Bolevičius gimė ir užaugo Amerikoje. Lietuvių kalbą buvo tobulai išmokęs ir kalbėjo grynai, literatūrine kalba. Lietuvių kalbą gerbė ir ją labai vertino. Veikdamas su vyčiais, dėjo daug pastangų, kad ir jie daugiau dėmesio skirtų lietuvių kalbai ir stengtųsi tarp savęs lietuviškai kalbėti. Įvairių pareigimų metu mėgo deklamuoti lietuvių klasikų (Baranauko, Maironio) eilėraščius.

New Yorko lietuviškoji visuomenė su Juozu Bolevičium atsisveikino birželio 27 d., M. Šalinskienės šermenėje. Palaidoti buvo išvežtas į jo gimtąją Pensilvanijos valstiją.

NEPAMIRŠTAME

Kiekvienais metais, o ypač šiais, liepos mėnuo atneša, prieš 20 metų mirusio, Vlado Viliamo pirsiminimą. Vladas Viliamas turėjo daktaro laipsnį iš geografijos. Geografiją dėstė Kauno Vytauto Didžiojo ir Vil-

niaus universitetuose bei Pedagoginiame institute. Buvo žinomas veikėjas ateitininkų organizacijoje.

Pasitraukęs iš Lietuvos ir atvykęs į Ameriką, apsigyveno New Yorke. Ten gyvendamas dirbo Pavergtų Tautų organizacijoje ir atstovavo Lietuvą. Mokytojavo lietuviškoje šeštadieninėje Maironio mokykloje. Iš New Yorko persikėlęs į Washingtoną DC., dirbo Šiaurės Amerikos Antarktikos institute.

Dr. Vladas Viliamas buvo tauri, aukštos kultūros asmenybė, gerbianti ir kitaip manančio nuomonę. Skaudžiai išgyveno Lietuvos nelaimę, bet niekuomet nebuvo nustojęs tikėti į jos prisikėlimą. Gaila, kad neteko to prisikėlimo sulaukti!

Dr. Vladą Viliamą turėjau laimės artimai pažinti, nes mūsų šeimos buvo glaudžiai susibičiuliavusios. Net jiems ir iš New Yorko išvykus, ta bičiulystė nebuvo nutrūkusi ir karts nuo karto vieni pas kitus apsi-

Atidengiant Vlado Jakubėno atminimo lentą Kaune gegužės 27 d. Iš kairės: Vlado Jakubėno draugijos pirm. E. Šulaitis, muz. I. Skomskienė ir muz. B., Mačikėnas V. Kapočiaus nuotr.

lankydavome. Todėl ši dvidešimtoji, (mirė 1972 m. liepos 12) dr. Vlado Viliamo mirties sukaktis mums dar skaudesnė.

1992 m. liepos 7 d.

DAR VIENAS "PATRIOTŲ" PASTATYMAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo užbaigai liepos 4 d. vakare buvo suvaidintas dar vienas Petro Vaičiūno komedijos "Patriotai" spektaklis Pasaulio lietuvių centro salėje Lemon-te. Šį kartą buvo vaidinta gana neįprastose sąlygoje, nes salė neturėjo paruoštos scenos, nė apšvietimo bei kitų reikalingų dalykų. To-

dėl "Vaidilutės" vadovybei reikėjo ne tik vaidybiniais reikalais rūpintis, bet visus trūkstamus dalykus išsinuomuoti, susivežti, susistatyti, viską patiems paruošti. Tai gi buvo sunkiai įveikiamų kliūčių, kurių bent daugelį pavyko nugalėti ir žiūrovai (apie 250, kurių tarpe apie šimtą PLB seimo delegatų) matė gana pavykusį spektaklį. Žiūrovų tarpe buvo ir švietimo bei kultūros min. Darius Kuolys, kuris pakvietė teatrą atvykti Lietuvon.

Kadangi po šio veikalo premjeros gegužės 17 d. tuoj pat išvyko Lietuvon režisierius Povilas Gaidys, šį kartą daugumas pasiruošimo darbų užgūlė ant akt. Laimos Šulaitytės pečių, ku-

ri vienintelė iš kolektyvo yra profesionali aktorė, o taip pat pasireiškusi ir režisūroje. Tik jos pasišventimu ir supratimu šis spektaklis tokiose nenormaliose sąlygose galėjo įvykti.

Šį kartą vaidino vienas naujas aktorius – tai Alvydas Pakarklis (iš profesijos – dailininkas), kuris atliko mokytojo rolę ir pakeitė Aldoną Pankienę, vaidinusią per premjerą. Jis ir kiti aktoriai savo roles išpildė vykusiai, nežiūrint, kad bendrų repeticijų beveik nebuvo, nes du vaidintojai dvi pastutines dienas turėjo dalyvauti tautinių šokių šventės šokėjų repeticijoje, nes jie dalyvavo pačioje šventėje. Vienas iš artistų Vladas Stankevičius tuoj po premjeros išvyko pas tėvus į Vilnių ir Chicagon grįžo tik paskutinėmis dienomis. Teatro vicepirmininkas Edvardas Šulaitis irgi buvo išvykęs į Lietuvą, kur bendravo su režisieriumi Povilu Gaidziu ir abu garsino Chicagos "Vaidilutės" teatrą per Lietuvos radiją ir televiziją.

E. Tyl.

GYVENIMISKOS ĮVAIRENYBĖS

Gėrardas Juškėnas

NUTRAUKĖ GINČUS DĖL AMBASADŲ RŪMŲ Susidraugavus prezidentui G. Bush su Rusijos prezidentu B. Jeltsinu, savaime užsibaigė vaidas dėl abiejų kraštų ambasadų pastatų – Washingtone ir Maskvoje.

Valstybės sekretorius J. Baker ir rusų užsienio reikalų ministeris A. Kozyrev pasirašė susitarimą, kurio turinys dar neskelbiamas. JAV

bės gaus sklypą Maskvoje naujam ambasados pastatui (be mikrofonų sienose!) statyti ir ilgametę sutartį esamam pastatui.

Rusams bus leista įsikraustyti į buv. Sovietų S-gos naują ambasados pastatą Washingtone. JAV-bės neleido Sovietų S-gos ambasadai ten įsikurti kada atrado, kad KGB sudėjo mikrofonus į JAV ambasados

Maskvoje statytų rūmų sienas. Rusams Washingtone dar pridės 10 akrų kaimyninį sklypą. Rusų ambasada yra 3 mylių atstume nuo Baltųjų Rūmų.

ATKELIAUJA RUSŲ ALUS

Po Rusijos prezidento B. Jeltsino viešnagės Washingtone, dabar atkeliauja į JAV-bes rusų alus, kurį vadins "Ruski" vardu. Importą kiek sugaišino įprasta rusiška betvarkė, nes neturėjo užsieniui tinkamo alaus įpakavimo. Dabar tam "Ruski" alui butelių etiketes suprojektavo ir pagamino Kanadoje, metalines kepuraites buteliams parūpino čekai ir dėžės siuntimui nupirkto Suomijoje.

"Ruski" alus amerikiečiams yra neįprasto skonio. Jis yra gaminamas Kijevo bravore, kurį 1980 m. čekai pagrindinai atnaujino. Savo skoniu jis primena pasaulyje pagarsėjusį čekų pilzeno alų – Pilsner Urquell.

Blair Importers b-vė iš Lakes Success, N.Y., tikisi šiemet parduoti 200,000 dėžių "Ruski" alaus. Kaina 17 uncijų "Ruski" butelio bus tarp \$1.75 - \$2. Alus bus gaunamas specialiose krautuvėse arba restoranuose. Rudeniop tikimasi sulaukti amerikiečiams įprastų 12 uncijų butelių – "sixpack" įpakavime, kurio kaina bus apie \$6.

BRANIFF VĖL NUSTOJO SKRAIDYTI

Šiame dešimtmetyje Braniff keleivinė oro b-vė jau trečią kartą sustojo skraidyti. Jos tarnautojai yra nepaprastai suerzinti, o oro uostuose įstrigusiems keleiviams su beverčiais Braniff bilietais teko nutraukti atostogų planus.

American ir Delta pareiškė, kad neskraidins keleivių su Braniff bilietais, kitos gi pažadėjo juos skraidinti papigintomis kainomis.

Braniff aukštieji pareigūnai teisinasi vasaros pradžioje pradėtu nupigintų bilietų karu tarp visų oro transporto b-vių. Iki šiol Braniff su 13 lėktuvų sugebėjo atlikti kasdien po 50 skridimų.

Braniff tapo ketvirtąją JAV oro transporto b-vė, kuri pastarųjų 18 mėn. laikotarpyje nustojo skraidyti. Kitos yra – Eastern, Midway ir Pan American.

BEŽDŽIONĖS KEPENYS ŽMOGUI

Birželio 28 d. Pittsburgho presbyterijonų u-to ligoninėje buvo persodintos beždžionės (baboon) kepenys 35 m. žmogui, kurio kepenys buvo labai pakenktos hepatito. Paskutinėmis žiniomis ligonis jau valgo maistą ir kasdien vaikšto ligoninėje. Jis prašė neskelbti jo pavardės.

Tai dvisavaitinis Lietuvių tautininkų sąjungos laikraštis leidžiamas Lietuvoje, redaguojamas Balio Sriubos. VILTIS ieško paramos ir prenumeratorių JAV valstybėse

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.

VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką
519 N. Hallen Terr. Park Ridge, IL. 60068
Tel. 708-823-3607

20th Anniversary!

Professional Care
Best Quality!
Best Service!
Serving Euclid & Cleveland for 20 Years!

\$40 OFF

ANY GLASSES

WITH COUPON ONLY
Expires 9/30/92
J.F. OPTICAL - 531-7933

FREE

VISION SCREENING

WITH COUPON ONLY
Expires 9/30/92
J.F. OPTICAL - 531-7933

\$40 OFF

CONTACT LENSES

WITH COUPON ONLY
Expires 9/30/92
J.F. OPTICAL - 531-7933

J.F. OPTICAL

775 E. 185th Street
Euclid
531-7933

CLEVELANDE ir apylinkėse

SVEČIAI IŠ CHICAGOS

I Dirvos gegužinę iš Chicagos atvyksta visa Tautinės Sąjungos valdyba, vadovaujama dr. Leono Kriaučiūno ir ten esanti Vilties Draugijos narė M. Marcinkienė.

DIRVAI PAREMTI GEGUŽINĖ

Vilties D-jos valdyba (talkinant L.T.S-gos Clevelando skyriui) ruošia gegužinę, kuri įvyks š.m. rugpjūčio mėn. 9 d. 1 val. p.p., gražioje dr. Vytauto ir Aldonos Mauručių sodyboje, 8450 Bridlehurst Tr. Kirtland, OH. (netoli 306 kelio). Gegužinėje bus tiekiami karšti ir šalti užkandžiai, atsigalviniui įvairūs gėrimai, o laimę pabandyti veiks loterija.

Gegužinė ruošiamą geram tikslui. Gegužinėje gautas pelnas bus skiriamas Dirvos spausdinimo ir leidimo reikalams.

Todėl, kviečiame visus Clevelando ir tolimesnių apylinkių Dirvos skaitytojus, rėmėjus ir svečius, atsilankyti į gegužinę, kur linksmai praleisite sekmadienio popietę jaukioje V. ir A. Mauručių sodyboje

Vilties D-jos Valdyba

DŽINARAS IR MIRGA KIZIAI po ilgesnių rūpesčių, sutvarę sunkios kelionės reikalus (Mirga gali keliauti tik ligonės vežimėly), išskrido į Lietuvą.

RAMOVĖNŲ GEGUŽINĖ

LKVS "Ramovė" Clevelando skyriaus tradicinė gegužinė kariškai spaudai Lietuvoje paremti, įvyks rugpjūčio 2 dieną, 12 val. prie Erie ežero kranto, Canterbury gatvės gale.

Gegužinės metu bus šilti pietūs – saldumynų ir gaivinančių gėrimų stalas – loterija ir kiti malonumai. Įėjimas auka. Clevelando ir apylinkės lietuviai, maloniai kviečiami ir laukiami.

Valdyba

LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

1992 m.Š.A. Pabaltiečių ir Lietuvių Lengvosios Atletikos Pirmenybės įvyks 1992 m. rugpjūčio 12-13 d.d., Cuyahoga Community College, Western Campus, 11000 West Pleasant Valley Rd., Parma, Ohio. (Kampas W. Pleasant Valley Rd. ir York Rd.). Parma yra Clevelando pietų-vakarų priemiestis. Vykdo – Clevelando LSK Žaibas. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių. Yra galimybė, kad antrą dieną, rugsėjo 13 d., varžybos vyks St. Ignatius High School, 1911 W. 30-th St., Clevelande.

Varžybos vyks šiose klasėse: vyrų, moterų, jaunių A (17-19 m.), jaunių ir mergaičių B (15-16 m.), C (13-14 m.), D (11-12 m.), E (9-10 m.), F (žemiau 9 m.); Submasters (35-39 m.) ir visų klasių Masters – (40-44 m.) (45-49 m.) ir t.t. kas 5 metai. Prieauglio klasifikacija – pagal dalyvio amžių 1992 m. gruodžio 31 d., Submasters ir Masters – pagal dalyvio amžių varžybų dieną. Dalyvių skaičius neapribotas visose klasėse.

Varžybų pradžia šeštadienį rugsėjo 12 d., 1:30 PM. Registracija nuo 12:00 val. Sekmadienį varžybų tąsa nuo 10:30 AM.

Dalyvių registracija – iki rugsėjo 8 d. imtinai, pas varžybų vadovą Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid Oh 44117. Tel. 216-486-0889. Papildomai galima kontaktuoti Eglę Laniauskiene 216-731-7464.

Smulkios informacijos yra pranešta visiems sporto klubams. Klubams nepriklausantieji, dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą ar tie

Buvę Clevelando gyventojai Jonas ir Jūratė Kokliai, dabar gyvenantieji Californijoje, lankėsi Clevelande. Nuotraukoje: J. Koklys, R. Apanavičius L.B. Clevelando apyl. pirm. D. Kižys, D. Apanavičienė ir sėdi J. Koklienė - Laikūnaitė su M. Kižiene

siog į A. Bielskų ar Eglę Laniauskiene.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių lengvatletams. Dalyvaukite!

ŠALFAS LENGV.
ATLETIKOS K-TAS
ŠALFAS CENTRO VALDYBA

PARENGIMAI

• LIEPOS 29 iki RUGP. 2 D. Lietuvių klubas prisijungia prie "Old World" festivalio

• RUGPJŪČIO 2 d. – sekmadienį 12-ą valandą popiet LKVS "RAMOVĖ" Cleveland'o skyrius rengia gegužinę prie ežero – Beachland parke, 17815 Canterbury Rd. Cleveland.

• RUGPJŪČIO 9 d. 1 val. DIRVOS ir Vilties gegužinė V. A. Mauručių sodyboje, Kirtlande.

• RUGPJŪČIO 23 d. – Lietuvių klubo Metinis Piknikas "Croatian" Centre – Kirtland 12 v.

• RUGSĖJO 13 D. 1:00v. Lietuvių Kultūriniai Darželiai rengia Tautos dainiaus – Maironio paminklo atidengimo iškilmes ir ONE WORLD DAY šventę.

• SPALIO 3-4 d. JAV LB Clevelando apylinkė ir Ohio apygarda rengia Lietuvių Dienas – Lithuanian Fair Clevelando Dievo Motinos parapijos patalpose.

• SPALIO 10 d. šeštadienį 7 val. vak. Pabaltiečių Bendravimo Vakaras – Latvių salėje. Rengia Cleve-

lando Pabaltiečių Komitetas.

• LAPKRIČIO 15 d. Šv. Jurgio parapijos rudens festivalis 11:30 iki 3:30v.

HOUSE FOR SALE

Beautiful, Immaculate 4 bedroom Colonial in Wickliffe
Lovely Location
Must See! – High \$160's
Call 943-5891 for Appt.

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel:(216)932-6100 Fax:(216)932-5236

KELIONĖMS Į LIETUVĄ IR Į
KITAS PASAULIO ŠALIS

SKAMBINKITE
RITAI STAŠKUTEI
932-6100

(12-15)

Siuntiniai į Lietuvą -
atlanta IE

639 East 185th Street
Euclid, OH 44119

Telefonas (216) 481-0011

KONTEINERIS IŠSIUNČIAMAS
LIEPOS 20 D.

Pasiteiraukite dėl skubiau pristatomų maisto siuntinių.

Greitai pristatomi pinigai Lietuvoje doleriais.

Čia galite užsisakyti video aparatūrą,
tinkančią naudoti Lietuvoje

Jūsų patogumui galite įsigyti dėžių siuntiniams

Dirbame: antr. - penkt. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.,

šeštadienį nuo 9 v.r. iki 2 v. popiet

Pagrindinis atlanta IE ofisas - Chicagoje

TAUPA
Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą rūdiesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos naujai išrinktoji valdyba dėkoja organizacijoms ir pavieniams asmenims, sveikinusiems raštu ir žodžiu vykstant Dvidešimt antrajam Tautinės Sąjungos seimui šių metų gegužės 16-17 dienomis St. Petersburge, Floridoje

ALT Sąjungos valdyba

KOVO 11 ĮVYKIŲ DIDVYRĖ ATVYKSTA GYDYTIS

Vyčio Kryžiumi apdovanojama Kristina Čepkauskienė yra 1991 kovo 11 d. sovietinių dalinių Vilniuje siautėjimo metu sužeista auka. Rugpjūčio pradžioje ji atvyksta į Ameriką kojos operacijai.

Ginant Lietuvos Parlamento rūmus, kaunietei K. Čepkauskienei buvo peršauta koja, kurios tinkamai sugydyti dabartinėmis sąlygomis Lietuvoje neįmanoma. Rūpinamasi sužeistąją atgebenti į garsiasias Mayo klini-

kas, kur su jos kojos rentgeno nuotraukomis jau susipažinę chirurgai tikisi kaulą suremontuoti.

Humanitariniu pagrindu Scandinavian Air Lines yra pažadėję nemokamą skridimą iš Lietuvos į Ameriką ir atgal. Mayo klinikų personalas taip pat darys tam tikras lengvatas. Nežiūrint to, ligonės gydymo bei buitės reikalams susidarys išlaidos, kurioms padengti renkamos aukos.

Šiam reikalui Lino Koje-

lio vadovaujama U.S. Baltic – Foundation yra įsteigusi "Baltic Medical Assistance" fondą. Visuomenė yra kviečiama Vyčio Kryžiumi apdovanotos K. Čepkauskienės gydymą paremti pinigais. Nuo mokesčių nurašomas aukas U.S. Baltic – Foundation vardu siunčiame 1919 Massachusetts Avenue, N.W. Suite 601, Washington, DC 20036.

Kristina Čepkauskienė

Gėlėmis apdovanoti IX Išeivijos lietuvių tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirm. dr. Petras Kisielius ir vicepirm. Birutė Jasaitienė.

Jono Tamulaičio nuotr.

su šeima gyvena Kaune: vyras Viktoras ir du sūnūs – 13 m. Simonas ir 9 m. Tadas. Į Amerikos ligonę atlydės Baltic Foundation direktorė Audronė Pakštienė.

A.D.

Visiems, kurie mums siuntė nemokamai laikraščius, žurnalus ir tiems, kurie už mus sumokėjo prenumeratą – **Didelis Ačiū!**

Visų Vasario 16 – gimn. mokinių vardu.

A.A.

ALFREDUI BIELSKIUI

mirus, jo seseris, mūsų mielas seses židinietas – JADVYGĄ DAUTIENĘ ir DANĄ BARIENĘ bei kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Clevelando Vyr. Sk. Židinys

A.A.

ALFREDUI BIELSKIUI

mirus, seseris JADZĘ DAUTIENĘ, DANĄ BARIENĘ, velionio tėvą POVILĄ BIELSKĮ, žmoną ROMĄ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Aldona ir Edis Bliūmentaliai
Bronė ir Benjaminas Paulioniai
Vacys Petkus
Antanina ir Pranas Petraičiai
Elzė ir Vytas Račkauskai
Jonas Rastenis
Irena ir Edis Rydeliai
Roma ir Henrikas Tatarūnai

Pasitraukus į amžinybę

ELZEI RĖZIENEI

reiškiame gilią užuojautą jos dukterims ROŽEI PETRUŠKEVIČIENEI, EDITAI, URŠULEI, ERDMUTEI, LILEI, LIZAI, sūnui PETRUI ir jų šeimoms, seserims Š. FABIJONIENEI ir H. SKIORBLIENEI ir visiems giminėms.

Jonė ir Kazys Karaliai
Jacksonville, Fla.

Mūsų pasididžiavimas – šokėjai iš Brazilijos, Argentinos, Los Angeles ir kitų vietų šokių šventės parade.

Jono Tamulaičio nuotr.